

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

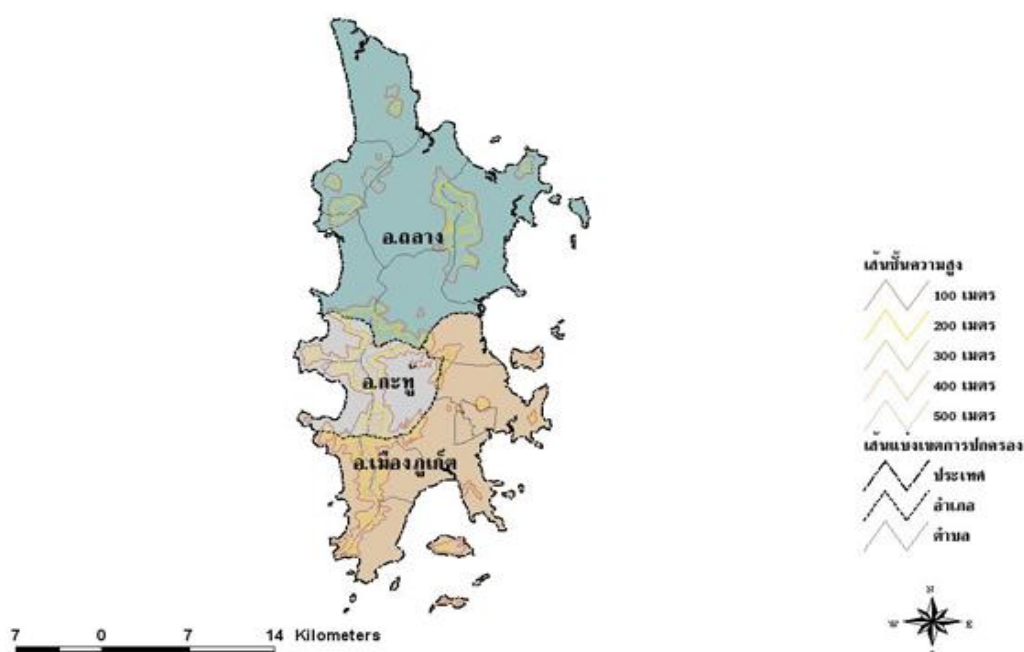
1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 45 ลิปดา ถึง 8 องศา 15 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 98 องศา 15 ลิปดา ถึง 98 องศา 40 ลิปดาตะวันออก มีลักษณะเป็นเกาะ จัดเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย มีเกาะบริวาร 32 เกาะ ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 48.7 กิโลเมตร เฉพาะเกาะภูเก็ตมีพื้นที่ 543.034 ตารางกิโลเมตร ส่วนเกาะบริวารมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 867 กิโลเมตร หรือ ระยะทาง ทางอากาศ คิด เป็น 688 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดช่องแคบปากพระ จังหวัดพังงา เชื่อมโดยสะพานสารสิน สะพานศรีสุนทร และสะพานเทพกระษัตรี
ทิศตะวันออก	ติดทะเลเขตจังหวัดพังงา
ทิศใต้	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันตก	ติดทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

แผนที่จังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาสูงที่สุด คือยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตร และประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของพื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งด้านตะวันตก เป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม

1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดภูเก็ตมีภูมิอากาศแบบเขตร้อนชื้น อยู่ใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี ๒ ฤดู ประกอบด้วย

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึง เดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน

อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ จังหวัดภูเก็ต ในช่วงระหว่างปี 2554 - 2561 มีอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 16.0-23.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 34.7 - 37.9 องศาเซลเซียส และมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 75.91 - 78.00 %

ปริมาณน้ำฝน จังหวัดภูเก็ตมีปริมาณน้ำฝน ระหว่างปี 2554 ถึง 2561 จะอยู่ในช่วง 2,171.3 มม. ถึง 2,829.2 มม. ปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในปี 2557 วัดได้ 2,827.6 มม.จำนวนฝนตก 185 วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุดในปี 2561 วัดได้ 2,171.3 มม.จำนวนฝนตก 175 วัน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตก อุณหภูมิ และความชื้น

ที่	ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก เฉลี่ย (วัน)	อุณหภูมิสูงสุด เฉลี่ย (องศา) °C	อุณหภูมิต่ำสุด เฉลี่ย (องศา) °C	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)
1	พ.ศ.2554	2,400.60	188	35.20	22.40	77.56
2	พ.ศ.2555	2,788.30	198	36.40	23.50	78.00
3	พ.ศ.2556	2,603.40	175	37.50	22.90	76.60
4	พ.ศ.2557	2,829.20	185	37.00	21.50	75.91
5	พ.ศ.2558	2,488.70	158	37.50	22.60	76.20
6	พ.ศ.2559	2,552.30	179	37.90	22.80	76.85
7	พ.ศ.2560	2,775.70	193	36.10	22.00	77.64
8	พ.ศ.2561	2,171.30	175	34.70	16.00	76.55
	ค่าเฉลี่ย	2,513.62	181.70	36.57	21.76	77.62

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาภูเก็ต ณ วันที่ 26 กรกฎาคม 2562

1.3 ลักษณะทางการปกครอง

◆ข้อมูลการปกครอง

จังหวัดภูเก็ตบริหารราชการแผ่นดินในรูปแบบการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ และอำเภอถลาง มีตำบล 17 ตำบล 96 หมู่บ้าน 61 ชุมชน การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 19 แห่ง ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) 6 แห่ง

ตารางที่ 2 ข้อมูลเขตการปกครอง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ระยะห่างจากจังหวัด (กม.)	ตั้งเมื่อ พ.ศ.	จำนวน		
				ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน
เมืองภูเก็ต	224.000	1	2481	8	44	26
กะทู้	67.034	10	2457	3	6	26
ถลาง	252.000	19	2441	6	46	9
จังหวัดภูเก็ต	543.034	-	-	17	96	61

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนพฤศจิกายน 2562

ตารางที่ 3 ข้อมูลอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน/ชุมชน จังหวัดภูเก็ต

อำเภอ	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	จำนวนชุมชน	รูปแบบการปกครอง
เมืองภูเก็ต	1. เกาะแก้ว	7	-	อบต.
	2. ฉลอง	10	-	เทศบาลตำบล
	3. วิจิตร	9	-	เทศบาลตำบล
	4. รัชฎา	7	-	เทศบาลตำบล
	5. ราไวย์	7	-	เทศบาลตำบล
	6. กระรน	4	5	เทศบาลตำบล
	7. ตลาดเหนือ	-	21	เทศบาลนคร
	8. ตลาดใหญ่			
รวม	8 ตำบล	44	26	-
กะทู้	1. กมลา	6	-	อบต.
	2. กะทู้	-	19	เทศบาลเมือง
	3. ป่าตอง	-	7	เทศบาลเมือง
รวม	3 ตำบล	6	26	-
ถลาง	1. เขิงทะเล	6	2	อบต. และเทศบาลตำบล
	2. เทพกระษัตริ	11	7	อบต. และเทศบาลตำบล
	3. ไม้ขาว	7	-	อบต.
	4. ป่าคลอก	9	-	เทศบาลตำบล
	5. ศรีสุนทร	8	-	เทศบาลตำบล
	6. สาคู	5	-	อบต.
รวม	6 ตำบล	46	9	-
รวมทั้งจังหวัด	17 ตำบล	96	61	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2562

◆ ข้อมูลประชากร

ประชากรจังหวัดภูเก็ต ณ มกราคม 2563 มีจำนวน 416,582 คน เป็นชาย 197,036 คน หญิง 219,546 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 266,093 ครัวเรือน

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรในจังหวัดภูเก็ต ปี 2560-2562

อำเภอ/เขต การปกครอง	จำนวนประชากร (คน)								
	2560			2561			2562		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
อำเภอเมืองภูเก็ต	18,861	21,140	40,001	19,561	21,907	41,468	20,413	22,891	43,304
อำเภอกะทู้	3,318	3,640	6,958	3,356	3,711	7,067	3,395	3,711	7,106
อำเภอถลาง	42,163	44,403	86,566	43,255	45,561	88,816	44,190	46,578	90,768
เทศบาลตำบลวิชิต	23,461	26,363	49,824	24,085	27,147	51,232	24,430	27,803	52,233
เทศบาลตำบลราไวย์	8,571	9,621	18,192	8,686	9,789	18,475	8,786	9,982	18,768
เทศบาลตำบลรัชฎา	22,228	25,146	47,374	22,628	25,429	48,057	22,973	25,767	48,740
เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี	4,158	4,292	8,450	4,264	4,446	8,710	4,451	4,642	9,093
เทศบาลตำบลเชิงทะเล	3,097	3,833	6,930	3,105	3,865	6,970	3,136	3,850	6,986
เทศบาลเมืองกะทู้	13,628	15,767	29,395	14,034	16,186	30,220	14,353	16,444	30,797
เทศบาลตำบลกะรน	3,847	4,321	8,168	3,849	4,279	8,128	3,832	4,289	8,121
เทศบาลเมืองป่าตอง	10,203	10,694	20,897	10,377	10,936	21,313	10,387	10,971	21,358
เทศบาลนครภูเก็ต	36,684	42,578	79,262	36,874	42,881	79,755	36,690	42,618	79,308
รวมจังหวัดภูเก็ต	190,219	211,798	402,017	194,074	216,137	410,211	197,036	219,546	416,582

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ มกราคม 2563

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนครัวเรือน ในจังหวัดภูเก็ต

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน (หลัง)		
	2560	2561	2562
อำเภอเมืองภูเก็ต	27,802	28,784	29,909
อำเภอกะทู้	5,738	6,105	6,608
อำเภอถลาง	58,007	61,279	66,627
เทศบาลตำบลวิชิต	33,031	33,294	34,439
เทศบาลตำบลราไวย์	16,319	16,962	18,129
เทศบาลตำบลรัชฎา	28,861	29,244	29,667
เทศบาลตำบลเทพกระษัตรี	4,377	4,686	4,908
เทศบาลตำบลเชิงทะเล	3,225	3,547	3,611
เทศบาลเมืองกะทู้	20,280	20,627	21,163
เทศบาลตำบลกะรน	7,783	8,066	8,211
เทศบาลเมืองป่าตอง	15,799	16,036	16,418
เทศบาลนครภูเก็ต	26,249	26,318	26,403
รวมจังหวัดภูเก็ต	247,471	254,948	266,093

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ข้อมูล ณ มกราคม 2563

ตารางที่ 6 แสดงความหนาแน่นของประชากร

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร ^{1/} (คน)			ความหนาแน่น ^{2/} (คน ต่อ ตร.กม.)		
		2558	2559	2560	2558	2559	2560
อำเภอเมืองภูเก็ต	224.000	235,311	238,866	240,806	1,051	1,058	1,075
อำเภอกะทู้	67.034	54,413	55,767	56,344	812	823	840
อำเภอถลาง	252.000	96,881	99,536	100,547	384	389	398
จังหวัดภูเก็ต	543.034	386,605	394,169	397,697	711	725	732

ที่มา : ^{1/}กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย / ^{2/}คำนวณข้อมูลโดยสำนักงานจังหวัดภูเก็ต

◆ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1) ศาสนา

ในปี 2555 จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนศาสนิกชน ที่นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด คือ มีจำนวน 245,418 คน คิดเป็นร้อยละ 68.61 รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม 95,322 คน คิดเป็นร้อยละ 26.65 ศาสนาคริสต์ 3,488 คน คิดเป็นร้อยละ 0.98 และอีก 1,140 คน นับถือศาสนาหรือลัทธิอื่น ๆ

ตารางที่ 7 จำนวนศาสนสถานจำแนกรายปี พ.ศ. 2550 – 2562

ปี พ.ศ.	ศาสนสถาน (แห่ง)							
	วัด	ที่พักสงฆ์	วัดร้าง	โบสถ์	มัสยิด	วัดซิกข์	วัดฮินดู	ศาลเจ้า
2550	37	11	2	5	51	1	1	10
2551	37	11	2	5	51	1	1	10
2552	37	11	2	5	51	1	1	10
2553	37	11	2	5	51	1	1	10
2554	37	11	2	5	51	1	1	10
2555	37	11	2	5	51	1	1	10
2556	37	19	1	5	51	1	1	10
2557	38	19	1	5	56	1	1	10
2558	38	21	1	5	56	1	1	10
2559	38	21	1	5	56	1	1	10
2560	40	19	1	5	56	1	1	10
2561	40	17	1	5	57	1	1	10
2562	40	21	1	5	57	1	1	10

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดภูเก็ต/สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2562

2) วัฒนธรรมและประเพณี

ในอดีตเจ้าถิ่นเดิมที่อาศัยบนเกาะภูเก็ต ได้แก่ เงาะซาไก และชาวน้ำ (ชาวเล หรือชาวไทยใหม่) ต่อมา มีชาวจีนฮั่น ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา สำหรับชาวไทยได้มีการอพยพเข้ามาอาศัยมากขึ้น ทำให้สามารถยึดครองภูเก็ตได้มากกว่าชาติอื่น และในที่สุดชาวไทยที่อาศัยอยู่ก็ได้นำเอา

วัฒนธรรมของชาติต่างๆ มาปรับปรุงและดัดแปลงจนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

- **ประเพณีตรุษจีน** : เป็นการเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่ของคนไทยเชื้อสายจีน ตรุษจีนตรงกับวันแรกของเดือน 1 ของจีน หรือเดือน 2 เดือน 3 ทางจันทรคติ มีพิธีกรรมทั้งหมด 3 วัน

- **ประเพณีไหว้เทวดา** : เป็นการไหว้ต้อนรับ และขอบคุณเทวดาที่ช่วยพิทักษ์รักษามนุษย์ การไหว้จะเริ่มหลังเที่ยงคืนของวันที่ 8 เดือน 1 ของจีนไปแล้วหรือช่วงเวลาเริ่มต้นของ วันที่ 9 เดือน 1 ของไหว้ที่สำคัญ คือ ต้นอ้อย 2 ต้น และของคาวหวานต่างๆ

- **ประเพณีสารทจีน** : เป็นเดือนที่ชาวจีนถือว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี หรือวิญญาณต่างๆ ให้ออกมารับส่วนบุญประจำปี มีการไหว้บรรพบุรุษของแต่ละครอบครัว ในวันที่ 15 เดือน 7 จีน มีการ “ไปบ๊ว” หรือจัดตกแต่งเครื่องเซ่นไหว้ภูตผีและวิญญาณ ด้วยการทำขนมและแกะสลักผลไม้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ และของไหว้ที่สำคัญคือ “อั่งกู่” หรือขนมเต่าสีแดง ทำจากแป้งข้าวเหนียว มีไส้ถั่วเหลืองกวน หรือทำจากแป้งสาลีไม่มีไส้ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของอายุยืนนาน และมีการไหว้ ณ สถานที่ต่างๆ

- **งานผ้อต่อ** : เป็นงานประเพณีของชาวภูเก็ตที่มีเชื้อสายจีน จะมีพิธีในช่วงเดือน 7 ของจีน หรือเดือน 9 ของไทย โดยมีพิธีเซ่นไหว้บรรพบุรุษและวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ด้วยเครื่องบวงสรวง เป็นขนมชนิดหนึ่งทำด้วยแป้งเป็นรูปเต่าขนาดใหญ่บ้างเล็กบ้าง ทาสีแดง ซึ่งคนจีนเชื่อว่าเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืน ดังนั้น การไหว้เต่าจึงเป็นการต่ออายุให้ตนเองและถือกุศลที่ยิ่งใหญ่

- **ประเพณีไหว้พระจันทร์** : คือการไหว้เทพเจ้าด้วยขนมไหว้พระจันทร์ (ตงซิวเปี้ย) และขนมโก๋ ในวันที่ 15 ค่ำ เดือน 8 ของจีน

- **ประเพณีถือศีลกินผัก** : เป็นการถือศีลชำระจิตใจ และงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ทุกชนิดมีระยะเวลา 9 วัน เริ่มตั้งแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 9 จนกระทั่งถึง ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 ของทุกปี ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคมเป็นงานประเพณี ซึ่งชาวจีนที่เข้ามาอาศัยในภูเก็ต ยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2368 จนถึงทุกวันนี้ จะมีพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีอัญเชิญพระ พิธีลุยไฟพิธีสะเดาะเคราะห์ พิธีส่งพระ เป็นต้น งานเทศกาลนี้นับเป็นงานที่ได้รับความสนใจและเลื่อมใสศรัทธาทั้งจากชาวไทย และชาวต่างประเทศมากที่สุดงานหนึ่ง

- **ประเพณีลอยเรือชาวเล** : จัดขึ้นในเดือน 6 และเดือน 11 แต่มีความแตกต่างกันโดยกลุ่มชาวเลที่หาดราไวย์และบ้านสะพาน จะมีการลอยเรือในวันขึ้น 13 ค่ำ กลุ่มชาวเลที่เกาะสิเหร่จะมีพิธีลอยเรือ ในวันขึ้น 14 ค่ำ และกลุ่มชาวเลที่แหลมหลา (ทางตอนเหนือของเกาะภูเก็ต) จะมีพิธีลอยเรือในวันขึ้น 15 ค่ำ ซึ่งประเพณีลอยเรือถือเป็นพิธีสะเดาะเคราะห์ของชาวเล คล้ายกับพิธีลอยกระทงของชาวไทยมีการสร้างเรือจากไม้ระกำ ตัดผมตัดเล็บและทำตุ๊กตาไม้แทนคนใส่ลงไปในเรือแล้วนำไปลอยเพื่อนำเอาความทุกข์โศกเคราะห์ร้ายต่างๆ ออกไปกับทะเลแล้วมีการรำ หรือที่เรียกว่า รำรองเง็งรอบเรือ

- **ประเพณีสารทไทย (เดือนสิบ)** : ตรงกับแรม 8 ค่ำ เดือน 10 และแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ซึ่งแต่ละวัดจะกำหนดเพียง 1 วันแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ประเพณีสารทไทยเกิดจากความเชื่อว่า ยมบาลมีการปล่อยภูตผี และวิญญาณต่างๆ ให้ออกมารับเอาส่วนบุญ จึงมีการนำของคาวหวาน มาทำบุญและให้ทานกันที่วัดสำหรับขนมที่สำคัญในพิธี คือ ขนมลา ขนมเทียน ขนมท่อนใต้ ขนมต้ม

▪ **งานท้าวเทพกระษัตรี-ท้าวศรีสุนทร** : ตรงกับวันที่ 13 มีนาคมของทุกปี มีการจัดงานเฉลิมฉลอง มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ที่สองวีรสตรีสามารถปกป้องเมืองถลางให้รอดพ้นจากข้าศึกพม่าและศัตรูในวีรกรรมของท่าน

▪ **ประเพณีแข่งเม็ง** : เป็นการรวมญาติครั้งใหญ่เพื่อทำกิจกรรมบูชาบรรพบุรุษร่วมกันส่วนใหญ่มักระหว่าง วันที่ 5 เมษายนของทุกปี แต่ในการไห้วันนั้นมีระยะเวลาที่สามารถไหว้ได้ คือ ก่อนวันที่ 5 เมษายน 10 วัน และหลังวันที่ 5 เมษายน 10 วัน

▪ **ประเพณีปล่อยเต่า** : เป็นการทำบุญและเมื่อพระสวดมนต์ให้ศีลให้พรเสร็จ ก็จะมีการปล่อยเต่าลงทะเลณอุทยานแห่งชาติ สิริินาถ (หาดในยาง) ในวันที่ 13 เมษายน (วันสงกรานต์) ของทุกปี

▪ **ประเพณีเดินเต่า** : เป็นการสังเกตเต่าขึ้นมาวางไข่ริมชายหาด ในตอนกลางคืนถึงย่ำรุ่ง (ช่วงน้ำทะเลขึ้น) ระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ หรือฤดูเต่าวางไข่เพื่อดูเต่าตัวใหญ่ๆ ที่หาดูได้ยาก

นอกจากประเพณีประจำปีดังกล่าวแล้ว จังหวัดภูเก็ตยังมีประเพณี วัฒนธรรมอื่นๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของตัวเองอีกมากมาย อันได้แก่ การอุปสมบทการแต่งงาน (พิธีวิวาห์บาบูกูเกิด) เป็นต้น

1.4 ลักษณะโครงสร้างพื้นฐาน

(1) การคมนาคม

จังหวัดภูเก็ตมีเส้นทางคมนาคม 3 ทางได้แก่ทางบกทางน้ำ และทางอากาศ

➤ การคมนาคมทางบก

การคมนาคมทางบกมีทางหลวงหมายเลข 402 เป็นเส้นทางหลัก และมีทางหลวงจังหวัดรอบเกาะ รวมทั้งเส้นทางอื่นๆ ที่แยกออกจากทางหลวงหมายเลข 402 ไปยังชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆทั้งนี้ จังหวัดภูเก็ตมีทางหลวงแผ่นดิน จำนวน 17 เส้นทาง ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงทางหลวงแผ่นดินในจังหวัดภูเก็ต

หมายเลขทางหลวง	ตอนควบคุม	กม. - กม.	ระยะทาง (กม.)	จำนวนช่องจราจร	ปริมาณจราจร (คัน/วัน)
402	หมากปรก - เมืองภูเก็ต	9+000 - 48+958	27.102	4	62,609
4020	เมืองภูเก็ต - กะทู้	0+000 - 1+642	1.642	4	45,623
4021	เมืองภูเก็ต - ห้าแยกฉลอง	0+000 - 6+473	6.473	4	31,314
4022	โรงเรียนวิชิตสงคราม - สนามสุระกุล	0+000 - 0+488	0.488	4	8,950
4023	เมืองภูเก็ต - แหลมพันวา	0+000 - 8+770	8.770	2	7,691
4024	บางคู - ดินเขา - หาดราไวย์	0+000 - 22+720	22.720	4	68,321
4025	ท่าเรือ - เชิงทะเล	0+000 - 6+950	6.950	4	12,142
4026	แยกทางหลวงหมายเลข 402 - สนามบิน	0+000 - 4+130	4.130	4	23,610
4027	ท่าเรือ - เมืองใหม่	0+000 - 19+538	19.538	2	20,641
4028	ห้าแยกฉลอง - กระรน	0+000 - 8+608	8.608	4	22,558
4029	กะทู้ - ป่าตอง	0+000 - 2+836	2.836	2	58,800
4030	ถลาง - หาดราไวย์	0+000 - 42+640	40.540	2	17,581
4031	มุดดอกขาว - สนามบิน	0+000 - 13+093	13.093	2	8,106
4129	ทางเข้าอ่าวมะขาม	0+000 - 0+380	0.380	2	1,500

หมายเลข ทางหลวง	ตอนควบคุม	กม. - กม.	ระยะทาง (กม.)	จำนวน ช่องจราจร	ปริมาณจราจร (คัน/วัน)
4233	ดินเขา - นาบอน	0+000 - 1+514	1.514	2	8,956
4302	หาดทรายแก้ว - ท่าปูน	0+000 - 4+818	4.818	2	10,743
4353	ทางแยกไปท่าฉัตรไชย	0+000 - 0+825	0.825	2	895

ที่มา : แขวงทางหลวงภูเก็ต ณ เดือนกันยายน 2561

➤ การคมนาคมทางน้ำ

จังหวัดภูเก็ต มีท่าเรือน้ำลึก จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต บริเวณอ่าวมะขาม ตำบลวิชิต อำเภอเมืองภูเก็ต ใช้เป็นท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยว และมีจำนวนท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตทั้งสิ้น 38 แห่ง ประกอบไปด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

♦ ท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนท่าเทียบเรือในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ท่าเทียบเรือ	จำนวน (แห่ง)
1.ท่าเทียบเรือเพื่อรับขนถ่ายสินค้าสาธารณะทั่วไป	3
2.ท่าเทียบเรือโดยสารและเรือสำราญ/กีฬา	14
3.ท่าเทียบเรือของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ	5
4.ท่าเทียบเรือประมง	11
5.ท่าเทียบเรือใช้ในกิจการของโรงแรม ร้านอาหาร	5
รวมทั้งสิ้น	38

♦ ข้อมูลมารีนาในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

นอกจากนี้ จังหวัดภูเก็ตยังมีท่าจอดเรือของเอกชน (Marina) จำนวน 4 แห่ง ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะ ซึ่งเป็นทำเลที่สามารถเดินทางไปที่ท่องเที่ยวเกาะต่างๆ ในอ่าวพังงา และเกาะต่างๆ ในจังหวัดกระบี่ได้อย่างสะดวก ซึ่งผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ

ตารางที่ 10 ข้อมูลและสถานที่ตั้งมารีนาในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

มารีนา	ที่ตั้ง	จำนวนที่จอด เรือในน้ำ (ลำ)	จำนวนที่จอด เรือบนบก (ลำ)	ความยาวเรือสูงสุดที่ สามารถเข้าเทียบท่า (เมตร)	อัตราการกินน้ำลึก สูงสุดที่สามารถเข้ามา เทียบได้(เมตร)
1.โบ๊ท ลากูน มารีนา (The boat lagoon Marina)	22/1 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต. เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต	173	135	24.384 (80 ฟุต)	2-2.5
2.รอยัล ภูเก็ต มารีนา (Royal Phuket Marina)	68 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต.เกาะแก้ว อ.เมือง จ.ภูเก็ต	76	35	37	3
3. ยอร์ชเฮเวน (The yacht haven Marina)	141/2 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต. ไม้ขาว อ.ถลาง จ.ภูเก็ต	300	-	80	3
4.อ่าวโป แกรนด์มารีนา (Ao Po Grand Marina)	113/1 ม.6 ถ.เทพกระษัตรี ต.ป่าคลอก อ.ถลางจ.ภูเก็ต	300	100	80	10

ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5 สาขาภูเก็ต ณ เดือนพฤษภาคม 2559

➤ การคมนาคมทางอากาศ

การคมนาคมทางอากาศ มีท่าอากาศยานภูเก็ต ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสาร เชื่อมโยงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยตรงซึ่งสามารถรองรับเที่ยวบินได้ 20 เที่ยวบิน/ชั่วโมง รองรับผู้โดยสารได้มากกว่า 15 ล้านคนโดยในปี พ.ศ.2561 มีจำนวนเที่ยวบินทั้งภายในและต่างประเทศ จำนวน 116,487 เที่ยวบิน เฉลี่ยวันละ 317 เที่ยวบิน มีจำนวนผู้โดยสารเข้า-ออก จำนวน 18,261,156 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังตาราง

ตารางที่ 11 สถิติเที่ยวบินและจำนวนผู้โดยสารทั้งในและระหว่างประเทศ ณ ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 – 2561

ปี พ.ศ.	จำนวนเที่ยวบิน		จำนวนผู้โดยสาร						
	จำนวน	เพิ่ม/ลด (%)	เข้า 1	ออก 2	รวม 1+2	เพิ่ม/ลด (%)	ผ่าน	รวมทั้งสิ้น	เพิ่ม/ลด (%)
2557	74,501	6.13	5,618,851	5,651,131	11,269,982	2.78	5,823	11,275,805	2.70
2558	82,000	10.07	6,252,009	6,273,855	12,525,864	11.14	12,178	12,538,042	11.19
2559	94,989	15.84	7,351,941	7,365,088	14,717,029	17.49	4,981	14,722,010	17.42
2560	96,577	10.49	7,535,166	7,517,970	15,053,136	10.21	25,083	15,078,219	10.35
2561	116,487	11.10	9,116,163	9,124,951	18,241,114	21.18	20,042	18,261,156	12.51

ที่มา : การท่าอากาศยานภูเก็ต, บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ณ สิงหาคม 2561

(2) การไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในจังหวัดภูเก็ต

การไฟฟ้า	จำนวนผู้ใช้ไฟ (ราย)	
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดภูเก็ต	100,374	129,802
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขา ตำบลฉลอง	29,428	
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอถลาง	57,943	62,721
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยเกาะยาว	4,778	
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคป่าตอง	17,055	17,055
รวมจำนวนผู้ใช้ทั้งจังหวัดภูเก็ต	209,578	

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนพฤศจิกายน 2561

▪ น้ำมันเชื้อเพลิง

ในปี 2560 จังหวัดภูเก็ตมีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประเภทต่างๆ ที่สำคัญ คือ ดีเซลหมุนเร็ว ประมาณ 173 ล้านลิตร แก๊สโซฮอล์ อี10 ออกเทน 95 ประมาณ 48 ล้านลิตร แก๊สโซฮอล์ อี10 ออกเทน 91 ประมาณ 107 ล้านลิตร ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ประมาณ 26 ล้านกิโลกรัม น้ำมันเตาประมาณ 6.1 ล้านลิตร และเป็นที่น่าสังเกตมีการนำแก๊สโซฮอล์ อี 20 เข้ามาใช้เมื่อปี 2556 จากประมาณ 8 ล้านลิตร มีแนวโน้มการใช้เพิ่มขึ้น

อย่างต่อเนื่อง โดยตั้งแต่ปี 2559 เพิ่มขึ้น 24 ล้านลิตร ซึ่งมีปริมาณการใช้น้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลว ในปี 2561 ณ เดือน กันยายน ดังตาราง

ตารางที่ 13 ตารางสถิติการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจังหวัดภูเก็ต

หน่วย : พันลิตร

ชนิดน้ำมัน	พ.ศ. 2556	พ.ศ. 2557	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2559	พ.ศ. 2560	พ.ศ.2561
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 85	6,072	8,121	6,130	5,218	4,182	2,853
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E 20	8,163	16,547	19,839	24,037	24,357	19,230
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 91	73,267	59,311	109,528	108,753	107,313	75,488
น้ำมันแก๊สโซฮอล์ 95	56,180	38,338	40,103	46,898	48,497	41,117
น้ำมันเบนซิน 91	1,735	-	-	-	-	-
น้ำมันเบนซิน	-	-	-	1,834	1,596	1,234
น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	157,326	149,574	172,895	171,717	173,069	134,689
น้ำมันเตา	2,872	3,031	5,473	5,469	6,157	4,948

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

ตารางที่ 14 ข้อมูลสถานประกอบการน้ำมันเชื้อเพลิงในจังหวัดภูเก็ต(ปี พ.ศ. 2560-2561)

ลำดับ	สถานประกอบการ	จำนวนสถานประกอบการ (แห่ง)							
		อ.เมืองภูเก็ต		อ.กะทู้		อ.ถลาง		รวม	
		2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561
1	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง (บริการรถยนต์)	22	22	6	7	18	20	46	49
2	สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงริมฝั่ง (บริการเรือยนต์)	6	7	-	-	2	2	8	9
3	สถานีบริการอากาศยาน (บริการเครื่องบิน)	-	-	-	-	1	1	1	1
4	คลังน้ำมันเชื้อเพลิง	1	1	-	-	-	-	1	1
5	ร้านจำหน่ายก๊าซ (LPG)	90	90	25	25	69	69	184	184
6	สถานีบริการก๊าซ (LPG)	3	3	-	-	8	8	11	11
7	รถขนส่งก๊าซ (LPG)	5	5	-	-	1	1	6	6
8	รถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง	14	13	-	-	3	3	17	16
รวม		141	141	31	32	102	104	274	277

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

(3) การประปาและแหล่งน้ำ

จังหวัดภูเก็ต มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและสามารถใช้เก็บน้ำแล้ว จำนวน 3 แห่ง ปริมาณความจุ 21.6 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับการอุปโภคและบริโภค ในส่วนของการทำการเกษตรจะใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

ตารางที่ 15 แสดงโครงการชลประทานและปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำจังหวัดภูเก็ต

ที่	ชื่อโครงการ	ปี พ.ศ. ที่สร้าง เสร็จ	สถานที่ตั้ง	ปริมาณ ความจุ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ ต่ำสุด (ลบ.ม.)
1	อ่างเก็บน้ำคลองบางเหนียวดำ	2551	ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง	7.2	0.11
2	อ่างเก็บน้ำบางวาด	2526	ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้	10.2	0.27
3	อ่างเก็บน้ำคลองกะทะ	2560	ตำบลฉลอง อำเภอเมือง	4.32	0.16

ที่มา : โครงการชลประทานภูเก็ต ณ 31 กรกฎาคม 2562

สำหรับการบริการการประปาในจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้

(3.1) การประปาเทศบาลนครภูเก็ตได้สรุปข้อมูลการผลิตน้ำประปาของการประปาเทศบาลนครภูเก็ต พ.ศ. 2560

ตารางที่ 16 สรุปข้อมูลการผลิตน้ำประปาของการประปาเทศบาลนครภูเก็ต พ.ศ. 2560

1.การประปาเทศบาลนครภูเก็ตผลิตน้ำประปาจากแหล่งน้ำดิบ ในชุมเมืองร้าง 6 แห่ง ของเอกชนและของเทศบาล	ความจุ (ลูกบาศก์เมตร)	หมายเหตุ
1.1 ชุมน้ำเทศบาล	500,000	ของเทศบาลนครภูเก็ต
1.2 ชุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ร.9 (ชุมที่1)	207,902	ของเทศบาลนครภูเก็ต
1.3 ชุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ร.9 (ชุมที่ 2)	99,333	ของ บ.โอ้อยู่ยง จำกัด
1.4 ชุมน้ำหน้าโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต	50,232	ของ บ.โอ้อยู่ยง จำกัด
1.5 ชุมน้ำซอยพะเนียง	72,000	ของ บ.โอ้อยู่ยง จำกัด
1.6 อ่างเก็บน้ำบางวาด	10,200,000	โครงการชลประทานภูเก็ต
รวมปริมาณน้ำดิบทั้งสิ้น	11,129,467	
2.เทศบาลนครภูเก็ต มีโรงผลิตน้ำประปา จำนวน 3 แห่ง	กำลังการผลิต (ลบ.ม. / วัน)	หมายเหตุ
2.1 ระบบการผลิตชุมน้ำเทศบาล	7,200	
2.2 ระบบการผลิตชุมน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติฯ ร. 9	3,600	
2.3 ระบบการผลิตถนนดำรง	30,240	
รวมอัตราการกำลังการผลิตน้ำทั้งสิ้น	41,040	

ที่มา : การประปาเทศบาลนครภูเก็ต ณ เดือนตุลาคม 2560

(3.2) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาภูเก็ต

ความต้องการน้ำประปา

การประปาส่วนภูมิภาค สาขาภูเก็ตให้บริการน้ำประปาในเขต อำเภอกะทู้ และอำเภอเมืองรวม 5 ตำบล 3 เทศบาลตำบล และจำหน่ายน้ำประปาให้กับการประปาเทศบาลนครภูเก็ต สัดส่วนการให้บริการน้ำประปา เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรที่ได้ในพื้นที่พบว่า มีสัดส่วนที่น้อยในหลายพื้นที่เนื่องจากกำลังการผลิตน้ำประปาไม่เพียงพอ

ปัจจุบันความต้องการใช้น้ำประปาของจังหวัดภูเก็ต มากกว่ากำลังผลิตที่มีอยู่จริงของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาภูเก็ต รวมกับกำลังผลิตของบริษัทฯและกำลังผลิตของเทศบาลรวมกันแล้วก็ตาม ก็ยังสามารถให้บริการน้ำประปาได้ในสัดส่วนต่ำกว่า 50% ของประชากร

ตารางที่ 17 ข้อมูลการผลิตน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาภูเก็ต

1. การประปาส่วนภูมิภาคสาขาภูเก็ต	ระบบผลิตที่ใช้งานจริง (ลูกบาศก์เมตรต่อวัน)
1.1 สถานีผลิตน้ำสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค สาขาภูเก็ต(บางวาด)	60,000
1.2 สถานีผลิตน้ำบ้านบางโจ	31,000
1.3 สถานีผลิตน้ำคลองกะทะ	12,000
กำลังผลิตใช้งานรวม	103,200
2. เอกชน มีสถานีผลิตน้ำ จำนวน 5 แห่ง	ระบบผลิตที่ใช้งานตามสัญญา (ลูกบาศก์เมตรต่อวัน)
2.1 สถานีผลิตน้ำกะทู้	13,000
2.2 สถานีผลิตน้ำเชิงหวน	3,000
2.3 สถานีผลิตน้ำ RO กระรน	12,000
2.4 สถานีผลิตน้ำเจ้าฟ้า	3,000
2.3 สถานีผลิตน้ำเชิงทะเล	2,000
กำลังผลิตที่ใช้งานตามสัญญา	33,000
กำลังผลิตที่ใช้งานรวมทั้งหมด	136,000

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาภูเก็ต ณ เดือนตุลาคม 2560

(3.3) แหล่งน้ำธรรมชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.) แหล่งน้ำในจังหวัดภูเก็ต ประกอบด้วย แหล่งน้ำใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ

1) แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดภูเก็ตอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประกอบด้วยลุ่มน้ำเล็กๆ 24 ลุ่มน้ำกระจายอยู่ทั่วไปจังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่รับน้ำฝน 1,244 ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณน้ำต่อหน่วยพื้นที่เท่ากับ 17.92 ลิตร ต่อวินาทีต่อตารางกิโลเมตร แหล่งน้ำผิวดินจะประกอบด้วยแหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ คือ ลำน้ำสายสั้นๆ จำนวน 188 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกและ 63 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศใต้และทิศตะวันตก ประกอบด้วยคลองสายสำคัญ 9 สาย คือ

1. คลองบางใหญ่ ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกที่อ่าวภูเก็ต มีความยาวประมาณ 8,000 เมตร
2. คลองบางลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวป่าตอง
3. คลองบางโรง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวบางโรง มีความยาวประมาณ 4,800 เมตร
4. คลองท่าเรือ ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวท่าเรือ
5. คลองท่ามะพร้าว ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่อ่าวมะพร้าว

มีความยาวประมาณ 7,200 เมตร

6. คลองบ้านหยิด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่คลองท่าขุนช่องแคบปากพระ มีความยาวประมาณ 7,750 เมตร

7. คลองพม่าหลง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวทุ่งหญ้าอำเภอดง

8. คลองกมลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวกมลา มีความยาวประมาณ 3,750 เมตร

9. คลองโคกโดนด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ที่อ่าวฉลอง

ส่วนแหล่งน้ำผิวดินจากพื้นที่พรุ ซึ่งส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ในเขตอำเภอดง ได้แก่ พรุเจ๊ะสันพรุจิก พรุแหลมหยุด พรุยาว พรุจุด พรุไม้ขาว และพรุทุ่งเตียน เป็นต้น มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 570 ไร่ นอกจากนี้ในพื้นที่ภูเก็ตยังมีแหล่งน้ำผิวดินจากเหมืองร้าง ประกอบด้วย

- ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต จำนวน 49 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 667 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 12,022,500 ลูกบาศก์เมตร

- ในเขตอำเภอดง จำนวน 30 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 850 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 25,989,450 ลูกบาศก์เมตร

- ในเขตอำเภอกะทู้ จำนวน 34 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 635 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 11,181,250 ลูกบาศก์เมตร

2) แหล่งน้ำบาดาลของจังหวัดภูเก็ต

จากการประมวลผลข้อมูลทั้งหมดพบว่า แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต คือ แหล่งน้ำบาดาลในหินตะกอนกึ่งหินแปร บริเวณตำบลเทพกระษัตรี อำเภอดง สามารถพัฒนา น้ำบาดาลได้ที่ระดับความลึก 20-40 เมตร ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ 10-30 ลบ.ม./ชม. แหล่งน้ำบาดาลที่มี ศักยภาพรองลงมา ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนร่วนประกอบด้วย แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนทราย ชายหาดที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึก 2-4 เมตร ปริมาณน้ำ 5-10 ลบ.ม./ชม. ชั้นตะกอนน้ำพาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึกตั้งแต่ 10-25 เมตร มีปริมาณน้ำระหว่าง 2-10 ลบ.ม./ชม. รวมทั้งตะกอนเศษ หินเชิงเขาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึก 20-30 เมตร ปริมาณน้ำ 5-15 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาล ส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด คุณภาพดี แต่ปริมาณหลักในน้ำค่อนข้างสูง บริเวณที่ติดกับชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกและ ด้านทิศเหนือของจังหวัด มีสภาพเป็นป่าชายเลนพบว่า เป็นพื้นที่แหล่งน้ำบาดาลเค็มที่เกิดจากการรุกคืบของน้ำ ทะเลแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพต่ำ ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในหินแกรนิต ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ในช่วง 25-35 เมตร ปริมาณน้ำส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณหลักในน้ำสูง

นอกจากนั้น ความแรงและความเร็วของคลื่นที่นำดันไม้ ทรัพย์สิน สิ่งก่อสร้างชำรุดแตก เข้าสู่มังได้สร้างความเสียหายแก่บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล ระบบประปาที่ต้องได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงหรือ ก่อสร้างใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้มีการปนเปื้อนของแบคทีเรีย น้ำมัน ส่วนบ่อน้ำที่ได้รับการเป่าล้างแล้วหากไม่มี น้ำฝนไหลทดแทน (Recharge) จะส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการอุปโภค- บริโภค

(4) การบริการโทรศัพท์

ตารางที่ 18 สถิติบริการโทรศัพท์จังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2556 – 2559

บริการ	2556	2557	2558	2559
หมายเลขโทรศัพท์ที่มี				
บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)	75,705	76,123	76,123	75,883
บริษัท สัมปทาน	44,417	44,417	44,417	44,417
หมายเลขโทรศัพท์ที่มีผู้เช่า				
บริษัท ทีโอที จำกัด(มหาชน)	52,860	48,362	43,742	42,542
ธุรกิจ	12,464	12,522	11,813	11,866
บ้านพัก	34,842	32,273	28,402	25,193
ราชการ	1,822	1,854	1,837	1,771
โทรศัพท์สาธารณะ	1,435	1,435	1,435	1,344
บริษัท สัมปทาน	14,794	13,635	12,475	12,664

ที่มา : บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ณ เดือนธันวาคม 2559

(5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตารางที่ 19 จำนวนของประชากรที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2557-2560

ปี พ.ศ.	จำนวน (คน)					
	การใช้คอมพิวเตอร์		ใช้อินเทอร์เน็ต		การมีโทรศัพท์มือถือ	
	เคยใช้	ไม่ใช้	เคยใช้	ไม่ใช้	ใช้	ไม่ใช้
2557	255,456	239,221	266,506	228,171	420,557	74,120
2558	222,686	273,412	288,804	207,294	425,062	71,036
2559	199,161	297,783	346,204	151,340	440,391	57,153
2560	181,155	318,260	374,672	124,743	463,504	35,911

ที่มา : การสำรวจการมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต ณ กรกฎาคม 2561

1.5 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

สภาวะเศรษฐกิจและการค้าของจังหวัดภูเก็ตผูกขาดกับภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และหากเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศเป็นไปอย่างสงบ ก็จะส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดในทางที่ดีขึ้น เนื่องจากนักท่องเที่ยวจะมีความมั่นใจถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(1) การประกอบอาชีพ

จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร จังหวัดภูเก็ต ปี 2560 จากจำนวนผู้ที่มีงานทำ 318,907 คน เป็นลูกจ้างเอกชนมากที่สุด จำนวน 199,555 คน รองลงมา ได้แก่ ทำงานส่วนตัว จำนวน 64,518 คน

ลูกจ้างรัฐบาล จำนวน 22,715 คน ช่วยธุรกิจครัวเรือน จำนวน 17,347 คน นายจ้าง จำนวน 14,333 คน และการรวมกลุ่ม จำนวน 438 คน

ตารางที่ 20 จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามสถานภาพการทำงาน ปี พ.ศ. 2560

สถานภาพการทำงาน	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
นายจ้าง	10,999	3,334	14,333
ลูกจ้างรัฐบาล	10,039	12,676	22,715
ลูกจ้างเอกชน	107,425	92,131	199,555
ทำงานส่วนตัว	42,162	22,356	64,518
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	5,410	11,936	17,347
การรวมกลุ่ม	318	120	438
รวม	176,353	142,553	318,907

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนกรกฎาคม 2561

เมื่อจำแนกผู้มีงานทำตามประเภทอุตสาหกรรมพบว่า จากจำนวนผู้มีงานทำ จำนวน 318,907 คน ทำงานในกิจการที่เกี่ยวกับโรงแรมและอาหารมากที่สุด คือ จำนวน 91,147 คน โดยเป็นหญิงมากกว่าชาย รองลงมา ได้แก่ ทำงานในกิจการการขายส่งและขายปลีก จำนวน 60,740 คน โดยเป็นหญิงมากกว่าชาย ผู้ทำงานด้านการบริหารและการสนับสนุน จำนวน 26,211 คน โดยเป็นชายมากกว่าหญิง ผู้ทำงานในกิจการขนส่งที่เก็บสินค้า จำนวน 22,896 คน โดยเป็นชายมากกว่าหญิง ผู้ทำงานในอุตสาหกรรมกรรมการก่อสร้าง จำนวน 18,905 คน โดยเป็นชายมากกว่าหญิง เป็นต้น

ตารางที่ 21 ตารางจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดภูเก็ต จำแนกตามอุตสาหกรรม ปี พ.ศ. 2560

อุตสาหกรรม	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และประมง	2,027	7,891	9,918
การทำเหมืองแร่	138	216	354
การผลิต	7,265	11,035	18,300
ไฟฟ้า ก๊าซและไอน้ำ	131	260	391
การจัดหาน้ำและบำบัดน้ำเสีย	57	1,226	1,283
การก่อสร้าง	2,234	16,672	18,905
การขายส่ง ขายปลีก	31,033	29,707	60,740
การขนส่ง ที่เก็บสินค้า	2,731	20,165	22,896
กิจการโรงแรมและอาหาร	49,338	41,809	91,147
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	292	2,087	2,380
กิจการทางการเงินและการประกันภัย	2,276	1,316	3,591
กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์	3,319	3,240	6,559

อุตสาหกรรม	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
กิจกรรมทางวิชาชีพและเทคนิค	2,950	3,994	6,943
การบริหารและการสนับสนุน	8,182	18,029	26,211
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ	4,073	3,617	7,690
การศึกษา	5,726	2,836	8,562
สุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	5,172	1,572	6,744
ศิลปะ บันเทิง นันทนาการ	2,817	4,659	7,476
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	9,465	5,513	14,978
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	3,326	511	3,837
รวม	142,553	176,353	318,907

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนกรกฎาคม 2561

ตารางที่ 22 อัตราการขยายตัวและโครงสร้างการผลิตจำแนกตามสาขาการผลิต

สาขาการผลิต	อัตราการขยายตัว (ณ ราคาคงที่)		โครงสร้าง (ณ ราคาประจำปี)	
	2557	2558	2557	2558
ภาคเกษตร	-10.0	-1.8	3.5	2.8
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	0.7	-0.4	1.3	1.0
การประมง	-16.8	-2.6	2.3	1.8
ภาคนอกเกษตร	3.0	14.0	96.5	97.2
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	0	0	0	0
การผลิตอุตสาหกรรม	-14.0	0.5	1.5	1.4
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	4.9	-2.1	2.2	1.8
การก่อสร้าง	-11.4	8.7	3.5	3.2
การขายส่ง การขายปลีก และการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	3.2	2.8	6.0	5.5
โรงแรมและภัตตาคาร	-2.4	21.2	38.1	41.9
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	14.5	16.2	25.3	25.0
ตัวกลางทางการเงิน	5.7	4.9	6.0	5.4
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	23.9	2.5	4.6	4.0
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศรวมทั้งการ ประกันสังคมภาคบังคับ	-8.0	2.6	4.1	3.7
การศึกษา	7.6	13.6	1.0	1.1
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	2.4	4.1	2.1	2.0
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	0.9	10.9	2.0	2.0
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	-11.8	-10.2	0.1	0.1
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP)	2.5	13.5	100	100

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดภูเก็ต ณ กันยายน 2560

ตารางที่ 23 แสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย ของครัวเรือน พ.ศ. 2554-2559

ภาค และ จังหวัด	รายได้ (บาท / เดือน) ^{1/}			ค่าใช้จ่าย (บาท / เดือน)					
	2554	2556	2558	2554	2555	2556	2557	2558	2559
ภูเก็ต	26,048	31,857	31,500	21,255	27,151	25,338	28,111	27,435	30,239
ภาคใต้	27,326	27,504	26,286	19,686	20,645	20,372	21,016	21,293	21,314
ประเทศไทย	23,236	25,194	26,915	17,403	18,766	19,061	20,892	21,157	21,144

หมายเหตุ : 1/ ทำการสำรวจด้านรายได้ทุก 2 ปี (การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน)

ที่มา : การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติจังหวัดภูเก็ต ณ กันยายน 2560

(2) ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดภูเก็ตมีองค์กรทางธุรกิจ ประเภทห้างหุ้นส่วน บริษัท หอการค้า และสมาคมการค้าที่จดทะเบียนและยังมีสถานะภาพนิติบุคคล จำนวน 18,414 แห่ง มีโรงงานอุตสาหกรรม 295 แห่ง

ด้านการลงทุนอุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวนทั้งสิ้น 472 โรงงาน เงินลงทุนรวม 10,232.29 ล้านบาท และจำนวนคนงานรวม 7,691 คน โดยจำแนกออกเป็นจำพวกโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 ดังนี้

ตารางที่ 24 โรงงานอุตสาหกรรมแยกอำเภอในจังหวัดภูเก็ต

อำเภอ	จำนวนโรงงาน (โรงงาน)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)	จำนวนคนงาน (คน)
เมืองภูเก็ต	167	8,707.77	3,683
ถลาง	85	3,950.05	2,850
กะทู้	17	569.93	245
รวม	268	10,227.74	6,778

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต เดือนมกราคม 2563

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบการลงทุนด้านอุตสาหกรรม ปี 2559 - 2560

กลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุญาต ประกอบกิจการโรงงาน	ปี 2559			ปี 2560		
	จำนวน โรงงาน	คนงาน (คน)	เงินทุน (ล้านบาท)	จำนวน โรงงาน	คนงาน (คน)	เงินทุน (ล้านบาท)
1. ผลิตภัณฑ์จากพืช	1	5	40.00	0	0	0
2. อุตสาหกรรมอาหาร	1	100	150.00	4	71	186.48
3. อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	2	47	86.50	0	0	0
4. เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งฯ	1	24	56.00	1	160	4.56
5. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	2	34	32.00	0	0	0
6. ผลิตภัณฑ์โลหะ	1	56	71.00	1	4	3.4
7. ผลิตภัณฑ์ยานพาหนะและอุปกรณ์ฯ	3	120	285.50	8	92	214.92
8. การผลิตอื่น ๆ	3	47	51.63	4	128	45.10
รวม	14	381	705.03	17	451	451.06

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต ข้อมูล ณ 30 มิถุนายน 2561

ตารางที่ 26 ข้อมูลจำนวนโรงงานแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม

ลำดับ	กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวน โรงงาน	เงินทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)	เครื่องจักร (แรงม้า)
1	ผลิตภัณฑ์จากพืช	9	72.58	152	166.06
2	อุตสาหกรรมอาหาร	55	1,124.85	1,023	63,871.71
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	14	382.93	125	1,006.43
4	สิ่งทอ	3	210.85	127	534.57
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายยกเว้นรองเท้า	1	4.80	25	5.00
6	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	33	264.78	546	3,781.53
7	เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยางหรือโลหะอื่นๆ	24	368.40	799	4,689.17
8	ผลิตภัณฑ์กระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	1	3.23	46	108.49
9	การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือการทำแม่พิมพ์	15	85.90	134	462.51
10	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	1	511.40	8	1,668.47
11	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	5	256.66	452	53,086.42
12	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	11	157.65	200	4,095.63
13	ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	57	1,438.06	1,074	11,506.46
14	ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียมขั้นมูลฐาน	1	30.00	215	14,107.31
15	ผลิตภัณฑ์โลหะ	45	233.87	340	3,918.11
16	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	34	86.17	158	1,584.09
17	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	5	8.44	120	119.13
18	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์รวมทั้งการซ่อม ยานพาหนะและอุปกรณ์	98	3,171.17	1,484	11,667.18
19	การผลิตอื่นๆ	57	2,330.57	1,077	66,516.03
รวม		469	10,742.33	8,105	242,894.30

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดภูเก็ต ข้อมูล ณ กันยายน 2561

เศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ตขึ้นอยู่กับการท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากมีจุดแข็ง (Strength) ในด้านการท่องเที่ยวอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่งดงาม โดดเด่น หลากหลายและมีชื่อเสียงระดับโลก ทรัพยากรมนุษย์มีความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนา มีความได้เปรียบด้านทำเล ที่ตั้งที่เหมาะสม มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงและหลากหลาย มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสิ่งอำนวยความสะดวก มีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด แต่ช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ จังหวัดภูเก็ตได้รับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาล เพื่อการพัฒนาและใช้ศักยภาพดังกล่าวอันจะนำมาซึ่งรายได้ทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นอย่างมาก นโยบายด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในจังหวัด จึงเน้นการดำเนินการใน ๒ ส่วน คือ การสนับสนุนผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต และใช้ศักยภาพของจังหวัด เพื่อส่งเสริมพัฒนาจังหวัดภูเก็ตให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล ระดับ Premium World Class และส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก และแน่นอนว่าความขัดแย้งกันระหว่าง ชุมชน และอุตสาหกรรม ยังคงมีปัญหายังต่อเนื่องในหลายพื้นที่ เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ การบำบัดไม่ดีพอหรือไม่ได้บำบัด ทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำนั้นได้ บางแห่งก็ปล่อยกลิ่นเหม็นหรือฝุ่นละอองออกมาจนก่อให้เกิดความรำคาญหรือเป็นมลพิษของอากาศ การพัฒนาหรือเพิ่มศักยภาพรวมไปถึงการสร้างการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัด จะต้องมีการควบคุมอย่างเข้มงวด ดำเนินงานตามกฎหมายทุกประการ ซึ่งจะต้องมีเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบมาตรฐานของโรงงานอุตสาหกรรมตลอด และสิ่งสำคัญที่สุดคือ การเกิดปัญหาผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม เช่น กลิ่น เสียง และน้ำเสีย จึงต้องมีระบบการจัดการที่มีคุณภาพ

ด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดภูเก็ต ที่จะมารองรับได้ต้องเป็นอุตสาหกรรมที่ยึดมั่นในการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีภาพลักษณ์ที่ดี น่าเชื่อถือ และประชาชนไว้วางใจเกิดการสร้างสรรค์ธุรกิจสีเขียว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และต่อยอดการท่องเที่ยว หรืออุตสาหกรรมที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก อุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล (Marine) อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลแช่แข็ง (ปลาทูน่า) เป็นต้น

อุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล (Marine)

จังหวัดภูเก็ต มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลก จึงต้องรักษาความมีชื่อเสียง และเพิ่มมนต์เสน่ห์ด้วยการเพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ เช่น MICE และ Marina ที่ภูเก็ต โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์อันดามันและรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมบทบาทสู่การเป็นเมืองท่องเที่ยวชั้นนำของโลก ประกอบกับให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวในความสนใจพิเศษ (Special Interest Tourism) เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health Tourism) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย (Adventure Tourism) การท่องเที่ยวเชิงศาสนา (Spiritual Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ (MICE)

อุตสาหกรรมต่อเนื่องทางทะเล (Marine) ในจังหวัดภูเก็ต จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการรองรับและสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ รวมถึงทำให้ผู้ประกอบการอยู่ต่อเรือและซ่อมเรือ และผู้ประกอบการมารีนาในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวทางทะเลเพิ่มมากขึ้น เช่น การให้บริการทำเทียบเรือสำหรับจอดเรือยอร์ช/เรือสำราญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการซ่อมเรือ หรือจอดไว้ในช่วงเวลาที่ไม่ต้องการใช้เรือ หรือในกรณีที่เจ้าของเรือเป็นชาวต่างชาติจะจอดเรือไว้ในช่วงที่เดินทางกลับยังประเทศของตนเอง นอกจากนี้ผู้ประกอบการมารีนายังมีการแบ่งพื้นที่ให้กับผู้ประกอบการอยู่ต่อเรือและซ่อมเรือเช่าเพื่อดำเนินกิจการด้วย และที่สำคัญ มารีนาบางแห่งยังมีการประกอบกิจการโรงแรมที่พักด้วย ตัวอย่างเช่น โบ้ทลากูน รีสอร์ท จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลแช่แข็ง (ปลาทูน่า)

การผลิตอาหารทะเลแปรรูปแช่แข็ง (ปลาทูน่า) เป็นกลุ่มสินค้าสำคัญของตลาดส่งออกด้านอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร และเป็นการสร้างมูลค่าให้กับจังหวัดภูเก็ตเป็นอย่างมาก ประกอบกับจังหวัดภูเก็ตได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาท่าเทียบเรือประมงของจังหวัด ให้เกิดศักยภาพมากขึ้น และความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการขยายตัวและสร้างความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจและธุรกิจส่งออก เพื่อเป็นต้นแบบของตลาดในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียฝั่งตะวันออก เนื่องจากมีนักธุรกิจหลายกลุ่มเข้ามาลงทุน เช่น ญี่ปุ่น ไต้หวัน และเกาหลีใต้ ในอนาคตนักธุรกิจสิงคโปร์จะร่วมมาลงทุนเพิ่ม ซึ่งส่งผลให้จังหวัดภูเก็ตมีรายได้จากธุรกิจปลาทูน่าเพิ่มขึ้น

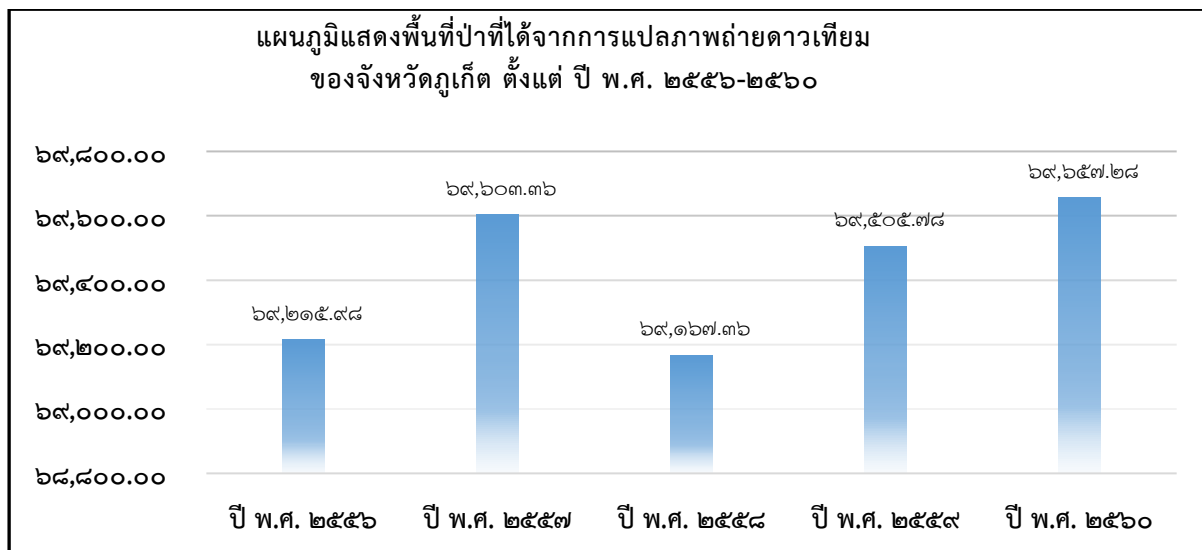
1.6 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัด/ทส.)

1) ป่าสงวนแห่งชาติ

ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดภูเก็ตมีพื้นที่ป่าทั้งหมด 218.44 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 136,529.5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.22 ของพื้นที่ทั้งหมด (ตามกฎหมายกำหนด) จากข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ซึ่งได้มีการสำรวจพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศจากการแปรข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม ซึ่งเนื้อที่ป่ารายจังหวัดของจังหวัดภูเก็ต ในปี พ.ศ. 2556-2560 ดังนี้

ที่มา: จากข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ปี 2556, 2557, 2558 2559 และ 2560 โดยสภาพพื้นที่ป่าได้มาจากการแปลข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม , สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนกันยายน 2560

ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดภูเก็ต แบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. **ป่าชายหาด** เป็นป่าโปร่งผลัดใบ อยู่บริเวณที่น้ำทะเลท่วมไม่ถึง ป่าชายหาดเป็นป่าที่ถูกบุกรุกเพื่อพัฒนาพื้นที่พักการท่องเที่ยวและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งมากที่สุด ป่าชายหาดมีต้นไม้ที่สำคัญได้แก่ หูกวาง ตีนเป็ดทะเล สนทะเล โพธิ์ทะเล หยีน้ำ และจิก เป็นต้น

2. **ป่าพรุ** เป็นป่าที่อยู่ในเขตที่มีน้ำท่วมตลอด ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสันทรายกั้นน้ำทะเลไว้จนน้ำแห้งลง ปัจจุบันป่าพรุของจังหวัดภูเก็ตมีทั้งหมด 8 พรุ ดังนี้

- **พรุยายรัด พรุเปิดน้ำ และพรุทับเคย** ปัจจุบันพรุทั้งสามไม่มีสภาพของพรุหลงเหลืออยู่เดิมเป็นพรุที่มีน้ำขัง ต่อมาพรุเปิดน้ำ และพรุทับเคยถูกทำลายเนื่องจากการสร้างสนามบินส่วนพรุยายรัด ดินเลนและแห้ง มีทางน้ำเล็กๆ ไหลผ่าน มีพรรณไม้เล็กน้อยอยู่เป็นหย่อม ปัจจุบันมีชาวบ้านอยู่ในบริเวณนี้และมีฟาร์มเพาะกุ้ง

- **พรุทุ่งเตียน** มีสภาพเป็นพรุอยู่บริเวณข้างของพรุเดิม เพราะพื้นที่ของพรุทุ่งเตียนส่วนใหญ่เป็นสระน้ำ ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2533 โดย ร.พ.ช. มีหย่อมของพันธุ์ไม้พรุ

หลงเหลืออยู่ด้านข้างของสระน้ำ ประมาณ 4-5 ไร่ ในฤดูฝนจะมีน้ำในฤดูแล้งน้ำจะแห้ง ลักษณะป่าพรุที่บางส่วนมีพุ่มไม้ และทุ่งหญ้า ด้านหน้าชายทะเลมีสวนมะพร้าว และสนทราย

● **พรุไม้ขาว** เป็นพรุที่มีสภาพค่อนข้างดี มีน้ำท่วมขังตลอดทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน ขนาด 30-40 ไร่ มีหนองน้ำธรรมชาติ ป่าพรุและทุ่งหญ้าบางส่วน ชาวบ้านใช้ประโยชน์จากพรุในการเก็บพืชพรรณ และจับปลา ทางวัดไม้ขาวพยายามดูแลพรุผืนนี้ไว้โดยการทำรั้ว ในบริเวณใกล้เคียงมีฟาร์มเพาะฟักลูกกุ้งเป็นจำนวนมาก และมีการปล่อยน้ำทะเลหรือมีการรั่วไหลของน้ำทะเล ทำให้ต้นไม้ในพรุตายบางส่วน

● **พรุจูด** เป็นพรุอยู่หลังโรงเรียนบ้านไม้ขาว เป็นพรุที่มีสภาพสมบูรณ์รองจากพรุจิก แต่มีพื้นที่มากกว่าพรุจิก พื้นที่ประมาณ 157 ไร่ สภาพพรุบางส่วนอยู่สภาพค่อนข้างดี มีหนองน้ำธรรมชาติ ดูจากสภาพป่าที่ดีมีประมาณ 70 ไร่ สำนักงาน ร.พ.ช. ได้ดำเนินการขุดสระน้ำหลังโรงเรียน ขนาด 60*20*4.5 ลูกบาศก์เมตร ความจุ 5,400 ลูกบาศก์เมตร ชาวบ้านได้ใช้ประโยชน์จากการเก็บพืช และจับปลา

● **พรุยาว** เดิมเป็นพรุมีเนื้อที่ประมาณ 41 ไร่เศษ ปัจจุบันได้ถูกขุดลอกเปลี่ยนสภาพพรุเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่รูปตัวแอล เพื่อจะเป็นแหล่งน้ำดิบในการทำประปาหมู่บ้าน ปัจจุบันยังไม่มีการใช้ประโยชน์และโรงประปายังไม่ได้ดำเนินการ

● **พรุแหลมหยุด** เป็นพรุผืนเล็กๆ ประมาณ 10 ไร่ อยู่ติดกับสระน้ำพรุยาว โดยมีถนนกั้นระหว่างพรุยาว และพรุแหลมหยุด ในฤดูแล้งเป็นพรุที่แห้ง มีดินเสม็ดขึ้น มีพืชพรรณไม่มาก หน้าฝนมีน้ำขังเป็นหนอง มีการบุกรุกโดยการปลูกต้นยูคาลิปตัสรอบๆ เดิมมีพื้นที่ 40-50 ไร่ ปัจจุบันเหลือประมาณ 10 ไร่

● **พรุจิก** เป็นพรุที่มีสภาพค่อนข้างดี ยังมีความสมบูรณ์ ของพรุมากที่สุด ขนาดประมาณ 77 ไร่ มีหนองน้ำขนาดใหญ่มีน้ำท่วมขัง มีหญ้าสูงและพืชน้ำหลายชนิด มีความหลากหลายของพรรณพืชและพันธุ์สัตว์ ชาวบ้านใช้ประโยชน์ในการจับสัตว์น้ำเพื่อบริโภค การเก็บพืช เช่น กก จูด บัว และพืชอื่นๆ มาใช้ทางตำบลมีโครงการเสนอให้ขุดทำประตูระบายน้ำออกสู่ทะเลเพื่อป้องกันน้ำท่วมและขุดสระเพื่อโครงการชลประทานในการเก็บน้ำ สำหรับอุปโภค บริโภคและการเกษตร แต่โครงการถูกยับยั้งไว้เนื่องจากบริเวณโดยรอบมีผู้ถือครองและชาวบ้านอาศัยอยู่บางราย

● **พรุเจ๊ะสัน** เป็นพรุที่อยู่เหนือสุดในจำนวนพรุทั้งหลายที่บ้านไม้ขาว เดิมเป็นพรุผืนใหญ่มีเนื้อที่มากกว่า 200 ไร่ พื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่กรรมสิทธิ์ของเจ้าของรายใหญ่ สำนักงาน ร.พ.ช. ได้ทำการขุดลอกพรุเจ๊ะสันเกิดเป็นสระน้ำมีขนาดความจุ 669,130 ลูกบาศก์เมตรแล้วเสร็จเมื่อ 28 มิ.ย.2537 ทำให้พื้นที่พรุลดขนาดลงเหลือพรุตรงกลางประมาณ 40-50 ไร่ เกิดพื้นที่มีลักษณะเกาะที่ยังมีพันธุ์ไม้ของพรุปรากฏอยู่ตรงกลางและบริเวณชายตลิ่ง

3. ป่าบก เนื่องจากที่ตั้งของเกาะภูเก็ตอยู่ในเขตร้อนชื้น มีฝนตกชุกเกือบทั้งปี สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าดิบชื้น (Tropical Rain Forest) โดยจะมีลักษณะเป็นป่ารกทึบ ประกอบด้วยพันธุ์ไม้มีค่า ได้แก่ ไม้ยาง ตะเคียน หลุมพอ ทั้ง สักทะเล จำปา ตะเคียนสามพอน ขนุนปาน เมียงอาม มังตาล ตะแบก นนทรี ตังหน ส้าน จวง และไม้ป่าดิบชื้นชนิดอื่น เช่น หวาย ไข่ เป็นต้น ซึ่งป่าประเภทนี้พบในบริเวณภูเขา ซึ่งจะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เป็นป่าบกซึ่งมี 9 แห่ง เนื้อที่ประมาณ 141,176 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 88,235 ไร่ และป่าไม้ถาวร 9 แห่ง เนื้อที่ 20,346 ไร่ (พื้นที่บางส่วนทับซ้อนกับป่าสงวนแห่งชาติ) ปัจจุบันมีรัฐและเอกชนขอใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าเหล่านี้ จำนวน 32 ราย เนื้อที่ 1,762.17 ไร่ และได้มอบให้ ส.ป.ก. เพื่อนำไปจัดสรรให้เกษตรกร จำนวน 22,270.15 ไร่ มีการสำรวจการถือครองไปแล้ว จำนวน 1,351 ราย 1,517 แปลง เนื้อที่

21,182.38 ไร่ คงเหลือพื้นที่ป่าสุทธิ ประมาณ 63,366.30 ไร่ แต่ยังมีการถูกบุกรุกทำลายจำนวนมากเพื่อกิจกรรมต่างๆ เช่น ปลูกลายพาราและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ รวมทั้งยังมีการออกเอกสารสิทธิ์ทับพื้นที่ป่า ส่งผลให้ป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ลดพื้นที่ลง ซึ่งป่าสงวนแห่งชาติที่เป็นป่าบก จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขารวก-เขาเมือง ตั้งอยู่ที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลสาคร ตำบลเชิงทะเล อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 7,175 ไร่ ทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถเกือบเต็มพื้นที่ ได้มีการสำรวจการถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 211 ราย 245 แปลง เนื้อที่ 3,666 ไร่ มีปัญหาด้านการถือครองพื้นที่โดยผู้มีสิทธิพล

2) ป่าสงวนแห่งชาติป่าควนเขาพระแทว ตั้งอยู่ที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลศรีสุนทร ตำบลปากคลอง อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 13,925 ไร่ และประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระแทวทับป่านี้อย่างสมบูรณ์ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2536 กำหนดให้พื้นที่บริเวณโดยรอบเขต ป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 4,693 ไร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร มีการสำรวจการถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 309 ราย 327 แปลง เนื้อที่ 3,347 ไร่ รัฐขอใช้ประโยชน์ 121.89 ไร่ สภาพปัญหา คือ ราษฎรได้เรียกร้องให้จังหวัดออกเอกสารสิทธิ์ในบริเวณที่ถือครอง

3) ป่าสงวนแห่งชาติป่าบางขนุน ตั้งอยู่ที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลสาคร อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 5,000 ไร่ มีการปลูกสร้างสวนปาล์มตั้งแต่ปี 2500-2521 สภาพปัญหา คือ ปัจจุบันมีราษฎรเข้าไปแผ้วถางเพื่อปลูกลายพารา มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 1,122 ไร่ ได้มีการสำรวจการถือครองพื้นที่ตามคำสั่งจังหวัดภูเก็ต ที่ 1522/2551 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2541 มีราษฎรถือครองจำนวน 265 ราย 310 แปลง เนื้อที่ 2,698.38 ไร่ รัฐและเอกชนขอใช้ประโยชน์ 7 ราย 220.81 ไร่

4) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเกาะโลหลั่น ตั้งอยู่ที่ตำบลราไวย์ อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 1,537 ไร่ มีป่าไม้ถาวรรอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 786 ไร่ มีการสำรวจการถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 31 ราย 41 แปลง เนื้อที่ 1,399 ไร่ สภาพปัจจุบันมีราษฎรเข้าไปบุกรุกปลูกลายพารา

5) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขาภุมรา ตั้งอยู่ที่ตำบลภุมรา ตำบลกะลุวอ ตำบลปาดัง อำเภอกะลุวอ ตำบลเชิงทะเล ตำบลศรีสุนทร อำเภอดอนสัก ตำบลเกาะแก้ว ตำบลรัชฎา อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 29,600 ไร่ มอช ส.ป.ก. เนื้อที่ 8,718.09 ไร่ มีป่าไม้ถาวรรอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 6,834 ไร่ มีการสำรวจการถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 173 ราย 197 แปลง เนื้อที่ 3,289 ไร่ รัฐและเอกชนขอใช้พื้นที่ จำนวน 5 แปลง เนื้อที่ 480.73 ไร่ เคยมีการจัดทำโครงการป่าชุมชน จำนวน 1 แห่ง คือ ป่าชุมชนบ้านเก็ดหนี่ เนื้อที่ 1,011 ไร่ (ขณะนี้ยังไม่มีการต่ออายุโครงการ) ปัจจุบันมีลักษณะเป็นป่าสมบูรณ์เป็นหย่อมๆ มีการบุกรุก แผ้วถางเพื่อปลูกลายพารา ปัจจุบันมีราษฎรเข้าไปแผ้วถางเพื่อปลูกลายพารา

6) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขานาคเกิด ตั้งอยู่ที่ ตำบลปาดัง ตำบลกะลุวอ อำเภอกะลุวอ ตำบลวิชิต ตำบลคลอง ตำบลกระน ตำบลราไวย์ อำเภอดอนสัก มีเนื้อที่ 24,750 ไร่ มอช ส.ป.ก. เนื้อที่ 13,418.02 ไร่ มีป่าไม้ถาวรรอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 5,280 ไร่ มีการสำรวจการถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 211 ราย 231 แปลง เนื้อที่ 4,416 ไร่ รัฐขอใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 8 แปลง เนื้อที่ 472.91 ไร่ และในเขตป่าไม้ถาวร จำนวน 4 แปลง เนื้อที่ 346.77 ไร่ มีการจัดทำโครงการป่าชุมชน จำนวน 1 แห่ง คือ ป่าชุมชนบ้านไสยวน เนื้อที่ 253 ไร่ ยังมีสภาพเป็นป่าสมบูรณ์เป็นหย่อมๆ

7) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาโต๊ะแซะ ตั้งอยู่ที่ ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองมีเนื้อที่ 550 ไร่ มีป่าไม้ถาวรรอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 132 ไร่ มีการสำรวจถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 52 ราย 61 แปลง เนื้อที่ 232 ไร่ รัฐขอใช้พื้นที่ จำนวน 6 แปลง เนื้อที่ 39.60 ไร่ สภาพปัญหามักเกิดไฟป่าทุกปี

8) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาสามเหลี่ยม ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 1,254 ไร่ มอบ ส.ป.ก. 134.04 ไร่ มีป่าไม้ถาวรรอบเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ 1,451 ไร่ มีการสำรวจถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 38 ราย 40 แปลง เนื้อที่ 1,143 ไร่ ป่านี้มีการเดินสำรวจออก น.ส.3 ก. เมื่อปี 2521 ก่อนประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จึงมี น.ส.3 ก. อยู่ในเขตป่าเป็นจำนวนมาก สภาพปัจจุบันราษฎรได้เข้าบุกรุกปลูกสวนยางพาราเต็มพื้นที่หมดแล้ว

9) ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาไม้พอก-ไม้แก้ว ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 4,444 ไร่ มีการสำรวจถือครองตามมติคณะรัฐมนตรี 30 มิถุนายน 2541 จำนวน 61 ราย 65 แปลง เนื้อที่ 992 ไร่ รัฐขอใช้ประโยชน์พื้นที่ จำนวน 3 ราย เนื้อที่ 79.43 ไร่ สภาพปัจจุบันเป็นสวนยางพาราเต็มพื้นที่หมดแล้ว

4. ป่าชายเลน จังหวัดภูเก็ตพบมากบริเวณชายฝั่งตะวันออกตั้งแต่ตอนเหนือสุด คือ บริเวณท่าฉัตรไชยจนถึงตอนใต้ คือ บริเวณอ่าวภูเก็ต พันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่สำคัญ ได้แก่ ไม้โกงกางแสม (หรือไม้โปรง) ถั่ว ลำพูตะบูนดำ ตะบูนขาว ลำแพน หลุมพอทะเล ปิปี แป้ง เม่าทะเล ตาตุ่ม และไม้ป่าชายเลนอื่นๆ เช่น ประดู่ทะเล เป้ง เหงือกปลาหมอ เป็นต้นพื้นที่ป่าชายเลนของภูเก็ตอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 7 ป่า เนื้อที่ 19,343 ไร่ และป่าถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 8 ป่า เนื้อที่ 8,605.5 ไร่ รวมพื้นที่ป่าชายเลน 27,948.5 ไร่ รัฐและเอกชนขอใช้พื้นที่ จำนวน 10 ราย เนื้อที่รวม 1,636.04 ไร่ เหลือพื้นที่ป่าชายเลนทั้งสิ้นประมาณ 26,312.46 ไร่ ป่าสงวนแห่งชาติ ที่เป็นป่าชายเลน มี 7 ป่า เนื้อที่ 19,343 ไร่ ได้แก่

1) ป่าเลนคลองบางชีเหล้า-คลองท่าจีน ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลรัชฎา อำเภอเมือง มีเนื้อที่ 3,937.50 ไร่ มีพื้นที่ป่าถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 1,211 ไร่ รัฐขอใช้ประโยชน์พื้นที่ จำนวน 4 ราย เนื้อที่ 438.17 ไร่ สภาพปัจจุบันราษฎรได้เข้าไปบุกรุกก่อสร้างที่อยู่อาศัยบริเวณซอยหนองทรายทอง บริเวณซอยกิ่งแก้วอุทิศ

2) ป่าเลนคลองเกาะผี ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลวิชิต อำเภอเมือง มีเนื้อที่ 2,687.50 ไร่ มีป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 585 ไร่ รัฐขอใช้ประโยชน์พื้นที่จำนวน 3 ราย เนื้อที่ 478.12 ไร่ ปัจจุบันได้มีส่วนราชการได้ขอใช้ประโยชน์และมีราษฎรบุกรุกเข้าทำการปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัย

3) ป่าเลนคลองพารา ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคลอก อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 2,343.75 ไร่ มีป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 916 ไร่ รัฐขอใช้พื้นที่ จำนวน 1 ราย เนื้อที่ 526 ไร่

4) ป่าเลนคลองท่ามะพร้าว ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลเทพกระษัตรี ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 1,750 ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 1,629 ไร่ รัฐขอใช้ประโยชน์พื้นที่ จำนวน 1 ราย เนื้อที่ 140.62 ไร่

5) ป่าเลนคลองท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ท้องที่ตำบลป่าคลอก ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง เนื้อที่ 3,181 ไร่ มีพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 1,103 ไร่ รัฐขอใช้พื้นที่ จำนวน 1 ราย เนื้อที่ 53.12 ไร่

6) ป่าเลนคลองอู่ตะเภา ตั้งอยู่ท้องที่ตำบลไม้ขาว อำเภอถลาง มีเนื้อที่ 1,556.25 ไร่ มีป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 1,034 ไร่ เป็นพื้นที่ที่ผนวกเข้าเป็นอุทยานแห่งชาติสิรินาถ

7) ป่าเลนคลองบางโรง ตั้งอยู่ท้องที่ตำบลปากคลอง อำเภอถลาง เนื้อที่ 3,887 ไร่ มีป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 608 ไร่ มีการจัดทำป่าชุมชน 1 แห่ง คือ ป่าชุมชนบ้านปากคลอง แปลงที่ 1 เนื้อที่ 400 ไร่ ปัญหาการบุกรุกบางส่วน ราษฎรได้ร่วมกันดูแลจัดการปลูกป่าและทำกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่บางส่วน

หมายเหตุ : ป่าชายเลนตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 ป่าเลนบ้านอ่าววน ตำบลลิซิด อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ 200 ไร่

2. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

2.1 ครบถ้วนเกษตรกร

ตารางที่ 27 แสดงครบถ้วนเกษตรกร จังหวัดภูเก็ต

อำเภอ	จำนวนครัวเรือน (หลัง)		
	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561
เมืองภูเก็ต	931	953	1,006
กะทู้	757	762	777
ถลาง	3,407	3,406	3,484
รวม	5,095	5,121	5,267

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2562 (ระบบทะเบียนเกษตรกร)

2.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ในปี พ.ศ.2561 จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนพื้นที่ทำเกษตรกรรมประมาณ 91,815 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอถลาง มากที่สุด คือ 65,592 ไร่ อำเภอเมือง 14,976 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอกะทู้ น้อยที่สุด คือ 11,247 ไร่ โดยใช้เป็นพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด 75,124 ไร่ รองลงมาเป็นปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น 13,459 ไร่ พืชไร่ 2,070 ไร่ พืชผัก 1,023 ไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ 52 ไร่ และพืชสมุนไพร 27 ไร่ แต่มีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก รวมปริมาณการผลิตพืชบางชนิดไม่เพียงพอความต้องการในพื้นที่โดยเฉพาะพืชผัก เนื่องจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาดำเนินการด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น

ตารางที่ 28 แสดงพื้นที่ทำการเกษตร จังหวัดภูเก็ต

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		
	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561
เมืองภูเก็ต	24,080	16,998	14,976
กะทู้	11,747	11,370	11,247
ถลาง	86,505	73,619	65,592
รวม	122,332	101,987	91,815

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2561 และข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2558-2559 (ระบบ Agri-Map Online)

จากข้อมูลการถือครองพื้นที่ทำการเกษตร มีการนำไปใช้เพื่อผลิตไม้ผล-ไม้ยืนต้น และพืชไร่เป็นหลัก และมีชนิดพืชที่ทำการผลิตประกอบด้วย ยางพารา มะพร้าว ทูเรียน สะตอ สับปะรด ปาล์มน้ำมัน ลองกอง มังคุด เงาะ และข้าว ตามลำดับจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการผลิตพืชในจังหวัดภูเก็ต พบว่า มีแนวโน้มลดลงในด้านพื้นที่ปลูกจนทำให้ปริมาณผลผลิตของพืชลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากการนำพื้นที่เกษตรกรรมบางส่วนไปใช้ประโยชน์นอกภาคเกษตรซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า เช่น การท่องเที่ยว การค้าปลีก-ค้าส่ง

ตารางที่ 29 แสดงลักษณะทางการเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ลักษณะการเกษตร	จำนวนพื้นที่ (ไร่)		
	พ.ศ.2559	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561
นาข้าว	72	63	60
ไม้ผลไม้ยืนต้น	96,450	89,120	88,583
พืชผัก	2,004	1,366	1,023
พืชไร่	2,530	2,058	2,070
ไม้ดอกไม้ประดับ	214	58	52
พืชสมุนไพร	27	27	27
รวม	101,270	92,692	91,815

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต พ.ศ.2562 ณ 19 สิงหาคม 2562

2.3 ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ต

2.3.1 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 30 พื้นที่ปลูกและผลผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดภูเก็ต

ลำดับ	ชนิดพืช	จำนวน ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล ผลิต (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ยางพารา	3,074	69,708	1,268	14,216	232	40	565
2	ปาล์มน้ำมัน	83	1,936	1,723	4,780	2,773	3	14
3	มะพร้าวผลแก่	560	4,703	4,203	3,722	885	13	48
4	มะพร้าวผลอ่อน	213	1,093	687	2,382	3,469	17	40.5
5	สะตอ	648	2,098	2,071	1,877	906	68	127.62
6	ข้าวนาปี	14	64	64	14,216	500	20	0.64
7	สับปะรดภูเก็ต	58	1,401	1,268	32	4,200	13	67.9
8	ทุเรียน	694	2,447	2,317	5,325	369	49	41.9
9	มังคุด	288	69,708	1,268	854	514	31	7.44
10	เงาะ	215	248	241	240	647	29	4.52
11	ลองกอง	193	632	628	156	401	28	7.06
12	ผักเหมียง	258	480	466	252	1,098	93	47.53
	รวม	6,298	85,276.93	75,402.73	34,347.31			972.74

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต ข้อมูล ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2562

2.3.2 ด้านการประมงของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ตมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพด้านประมง จำนวน 1,369 ราย ครั้วเรือนเกษตรกรประกอบอาชีพด้านการประมง จำนวน 693 ครั้วเรือน (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต, 2560) มีเรือประมง จำนวน 1,121 ลำ เป็นเรือประมงพาณิชย์ จำนวน 360 ลำ และเรือประมงพื้นบ้าน จำนวน 761 ลำ

ตารางที่ 31 แสดงข้อมูลการทำประมงในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ที่	ข้อมูลการทำประมง	จำนวน
1	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรประกอบอาชีพประมง	693
2	จำนวนเกษตรกรที่ประกอบอาชีพด้านประมง	1,369
3	จำนวนเรือประมงพาณิชย์ (ลำ)	360
4	จำนวนเรือประมงพื้นบ้าน (ลำ)	761

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดภูเก็ต ณ พ.ศ. 2560 , สำนักงานประมงจังหวัดภูเก็ต ณ พ.ศ.2562

ตารางที่ 32 แสดงปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากการทำประมงรวมปลาทุกชนิด

พ.ศ.	ปริมาณผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้ จากการทำประมงรวมปลาทุกชนิด (กก.)	มูลค่าสัตว์น้ำ (บาท)
2559	46,550,565	2,505,717,681
2560	25,796,041	1,405,280,168
2561	29,290,971	1,743,903,765

ที่มา : สำนักงานท่าเทียบเรือจังหวัดภูเก็ต ณ พ.ศ. 2561

ข้อมูลผลผลิตสัตว์น้ำ

1) การเพาะพันธุ์และอนุบาลลูกกุ้ง

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 เป็นต้นมา จังหวัดภูเก็ตได้เริ่มกิจการด้านโรงเพาะฟักกุ้งวัยอ่อน (Hatcheries) เป็นครั้งแรก โดยเป็นการเพาะฟักกุ้งกุลาดำ หลังจากนั้นในปี พ.ศ.2545 จนถึงปัจจุบันผู้ประกอบการได้หันมาดำเนินการเพาะฟักลูกกุ้งแวนนาไมแทน โดยเพาะพันธุ์ลูกกุ้งวัยอ่อนเป็นระยะ Nauplius และระยะ Post larvae (กุ้งพี) เพื่อจำหน่ายสู่ลูกค้า ปัจจุบันประสบปัญหาอย่างมากจากการที่บริษัทใหญ่และนักธุรกิจต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจการเลี้ยงกุ้งทะเลแบบครบวงจรทั้งน้ำกุ้ง และการเพาะพันธุ์และอนุบาลลูกกุ้ง เป็นเหตุให้เกษตรกรรายย่อยซึ่งมีข้อจำกัดด้านเงินทุน ประสบปัญหาไม่สามารถแข่งขันได้และเลิกกิจการไปเป็นจำนวนมาก

2) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด

ในจังหวัดภูเก็ตมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดค่อนข้างน้อย ปัจจุบันมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดคือ ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน กบ

ตารางที่ 33 แสดงลักษณะการเพาะเลี้ยงและปริมาณการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต
ปี 2559-2561

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	ปีงบประมาณ 2559			ปีงบประมาณ 2560			ปีงบประมาณ 2561		
		จำนวน เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	มูลค่า (ล้านบาท)	จำนวน เกษตรกร (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	การเพาะพันธุ์และอนุบาล ลูกกุ้ง									
	- กุ้งกุลาดำ, กุ้งขาวแวนนาไม	101	111.87	640.96	87	94	1,976.02	70	446	2,373.00
2	การเลี้ยงกุ้งทะเล									
	- กุ้งกุลาดำ, กุ้งขาวแวนนาไม	72	1,134	396.24	81	1,348	654.15	77	1,348	613
3	การเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง									
	- การเลี้ยงปลาในกระชัง	221	47.5		221	47.5		221	48	
	· ปลากระพงขาว	94	3	n/a	94	3	n/a	94	3	n/a
	· ปลาเก๋า	101	44		101	44		101	44	
	· ปลามังกร	26	0.5		26	0.5		26	1	
	- การเลี้ยงหอยทะเล	60	765		60	765		56	765	
	· หอยแครง	14	493		14	493		14	497	
	· หอยแมลงภู่	34	5	n/a	34	5	n/a	34	5	n/a
	· หอยมุก	6	260		6	260		6	260	
	· หอยนางรม	4	4		4	4		0	0	
	· หอยเปาฮื้อ	2	3		2	3		2	3	
	- การเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ	61	2		42	1.7		27	14	2,353,000
	· กุ้งมังกร	45	1	n/a	26	0.7	n/a	27	14	
	· ปูทะเล	5	0.5		5	0.5				
	· สาหร่ายทะเล	11	0.5		11	0.5				
4	การเลี้ยงสัตว์น้ำจืด (ปลาน้ำจืด)	25	-	n/a	25	-	n/a	23	-	n/a

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดภูเก็ต ณ สิงหาคม 2562

สัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดภูเก็ตเป็นอันดับ 1 อย่างต่อเนื่องมาตลอดคือ การเพาะและอนุบาลลูกกุ้งทะเลชนิดกุ้งขาวแวนนาไม เพื่อส่งออกไปขายให้กับผู้เลี้ยงใน 22 จังหวัดชายทะเลทั่วประเทศ โดยเฉลี่ยในแต่ละเดือนมีผลผลิตของลูกกุ้งขาวแวนนาไมระยะนอเพลีส ประมาณ 151,735.57 ล้านตัว ระยะโพสลาวา 2,621.97 ล้านตัว รองลงมาคือการเลี้ยงกุ้งทะเลมีผลผลิตเฉลี่ยเดือนละ 182,555 กิโลกรัม ซึ่งแนวโน้มสถานการณ์การเลี้ยงในด้านผลผลิตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับย้อนหลัง 3 ปีที่ผ่านมาและในปีต่อไปคาดว่าผลผลิตน่าจะยังคงที่หรือเพิ่มขึ้นไม่มากนักเพราะมาตรการตรวจสอบพื้นที่นาเลี้ยงกุ้ง การบุกรุกป่าชายเลน การดำเนินคดีอย่างจริงจัง กับผู้บุกรุกหรือเลี้ยงกุ้งอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้พื้นที่เลี้ยงกุ้งน่าจะลดน้อยถอยลง ส่วนการเลี้ยงปลาในกระชัง ชนิดปลาที่นิยมเลี้ยงได้แก่ ปลาเก๋า ปลากระพง ปลามังกร ปลาช่อนทะเล หรือการเลี้ยงสัตว์น้ำอื่นๆ ในกระชัง เช่น กุ้งมังกร สาหร่ายทะเล หอยทะเล และปูทะเล มีผู้เลี้ยงทั้งสิ้น 236 ราย ทั้งหมดเลี้ยงในทะเลซึ่งเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ยังอยู่ระหว่างการประกาศเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยคณะกรรมการประมงประจำจังหวัด ส่วนใหญ่จะเลี้ยงและจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น สำหรับการเลี้ยงปลาน้ำจืดซึ่งส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก หรือส่งขายตามตลาดในท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับสัตว์น้ำชนิดอื่นๆ หรือเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ เป็นเพราะสภาพพื้นที่ไม่เอื้ออำนวย น้ำกร่อย ดินเก็บกักน้ำได้ไม่ดี ตลาดไม่นิยมบริโภค แหล่งลูกพันธุ์สัตว์น้ำอยู่ไกล จึงไม่เป็นที่นิยมของ

เกษตรกร ปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในช่วงนี้คือ ข้อกำหนดของกฎหมายที่เคร่งครัดในเรื่องการใช้พื้นที่ที่สาธารณประโยชน์ในทะเล การบุกรุกป่าชายเลน จังหวัดภูเก็ตครอบคลุมไปด้วยพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 และกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดคือการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นกิจกรรมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม พ.ศ. 2559 ที่กำหนดให้การเลี้ยงกุ้งทะเล การเลี้ยงหอยทะเล และการเลี้ยงสัตว์น้ำทุกชนิดในกระชัง เป็นสัตว์น้ำควบคุม ผู้เลี้ยงจะต้องเลี้ยงภายในเขตที่คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดประกาศเขตกำหนดให้เลี้ยงได้เท่านั้น และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กรมประมงกำหนดจึงทำให้ผู้เลี้ยงบางส่วนอาจปรับตัวไม่ได้ หรือเลี้ยงอยู่ในเขตที่ไม่อนุญาตให้เลี้ยง จึงอาจจะเลิกอาชีพนี้ไปในที่สุดปัญหาอีกอย่างหนึ่งที่ประสบพบเจอตลอดมาตามช่วงเวลาของทุกปีคือโรคระบาดของสัตว์น้ำ และสภาพดินฟ้าอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือภัยธรรมชาติ สร้างความเสียหายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำพอสมควร

ตารางที่ 34 แสดงลักษณะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต

ที่	ชนิดสัตว์น้ำ	พื้นที่ (ไร่)	จำนวน (ราย)
1	กุ้งทะเล	1,700	74
2	ลูกกุ้งทะเล	32	70
3	หอยแครง	493	14
4	หอยแมลงภู่	5	34
5	หอยนางรม	4	4
6	หอยมุก	260	3
7	ปลามง	0.5	56
8	ปลากะพงขาว	3	94
9	ปลาเก๋า	44	101
10	กุ้งมังกร	1.5	27
11	ปูทะเล	0.5	4
12	สาหร่ายทะเล	0.5	11
13	หอยเป่าฮื้อ	3	1
14	จระเข้	4	1
15	ปลาน้ำจืด	85	120

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดภูเก็ต ณ เดือนมกราคม 2563 (แผนเผชิญเหตุอุตสาหกรรม วาตภัย และดินโคลนถล่ม พ.ศ.2563 จังหวัดภูเก็ต)

2.3.3 ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดภูเก็ต

เกษตรกรในจังหวัดประกอบอาชีพเลี้ยงไก่ไข่ ไก่เนื้อ สุกรขุน กระบือ โคเนื้อ ไก่พื้นเมือง เป็ดเนื้อ เป็ดไข่ แพะพ่อพันธุ์ แพะแม่พันธุ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 35 สรุปสถานการณ์การเลี้ยงปลุสัตัวในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตปี 2562

ลำดับที่	สินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวน (ตัว)	ราคาตัวละ (บาท)	มูลค่า (ล้านบาท)
1	ไก่ไข่	26	140.89	140,885	1,089	153.42
2	ไก่เนื้อ	7	374.05	374,045	76	28.43
3	สุกรขุน	41	145.92	14,592	6,500	94.85
4	กระบือ	100	1,586.15	1,031	34,000	35.05
5	โคเนื้อ	121	2,744	1,372	42,000	57.62
6	ไก่พื้นเมือง	2,622	79	79,211	220	17.43
7	เป็ดเนื้อ	3	0.13	126	420	0.05
8	เป็ดไข่	10	5.07	5,073	1,260	6.39
9	แพะ	36	234	2,340	6,000	14.04
รวม		3,002.00	5,223.11	617,812.00	97,565.00	402.11

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดภูเก็ต ข้อมูลจากการจัดทำปฏิทินสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัด ครั้งที่ 1/2562 ณ วันที่ 16 ธันวาคม 2562

หมายเหตุ ข้อมูลสุกร คิดเฉพาะสุกรขุน (สุกรที่พร้อมเข้าโรงฆ่า)

-ไก่ไข่ 1 ตัว ไข่ได้เฉลี่ยปีละ 330 ฟอง ราคาฟองละ 3.3 บาท รวม 1,089 บาท/ปี/ตัว

-เป็ดไข่ 1 ตัว ไข่ได้เฉลี่ยปีละ 280 ฟอง ฟองละ 4.5 บาท รวม 1,260 บาท/ปี/ตัว

คิดพื้นที่การเลี้ยง (ไร่) จากสูตรคำนวณแปลงใหญ่

โค 0.50 ตัว/ไร่

กระบือ 0.65 ตัว/ไร่

แพะ 10.00 ตัว/ไร่

แกะ 10.00 ตัว/ไร่

สุกร 100.00 ตัว/ไร่

เป็ด 1,000.00 ตัว/ไร่

ไก่ 1,000.00 ตัว/ไร่

2.4 ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

จากการศึกษาข้อมูลแผนที่กลุ่มชุดดินสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจระดับจังหวัด มาตราส่วน 1 : 50,000 ของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งกรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำขึ้น ประกอบด้วยกลุ่มชุดดิน และหน่วยแผนที่ดินต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 36 แสดงกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะเด่น
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ลุ่ม	
6	ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึง เป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
7	ดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง
13	ดินเลนเค็มชายทะเลที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถัน ปฏิกริยา ดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ปาน กลางถึงสูง
17	ดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
22	ดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงปานกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
กลุ่มชุดดินในพื้นที่ดอนที่อยู่ในเขตดินชั้น	
26	ดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
34	ดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิด ดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
42	ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์ภายในความลึก 100 ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำค่อนข้างมากอยู่บนชั้นดิน ที่มีการระบายน้ำ ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
43	ดินทรายลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือสันทรายชายทะเล ปฏิกริยา ดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
50	ดินร่วนลึกปานกลางถึงเศษหิน ก่อนหินหรือชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
53	ดินเหนียวลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น ลูกรังหรือเศษหิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
พื้นที่ลาดชันเชิงลอนหรือพื้นที่ภูเขา	
62	พื้นที่ลาดชันเชิงลอนที่มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษาสำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายาก ต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ตารางที่ 37 แสดงหน่วยแผนที่ดินต่างๆ ที่พบแพร่กระจายอยู่ในจังหวัดภูเก็ต

กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่ (ไร่)	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่ (ไร่)	กลุ่มชุดดิน	เนื้อที่ (ไร่)
6	1,955	26C/53C	2,384	53B	4,768
6/17p	1,726	26D	5,953	53C	3,899
7	4,739	26D/53D	1,183	53D	1,130
13	28,539	26E/53E	427	62	111,976
17p	112	34	4,438	AP	1,220
22	6,556	34B	1,135	ML	35,636
26	5,098	34D	337	U	9,895
26B	67,528	42	1,418	W	1,716
26B/53B	6,933	43	8,879	รวม	339,396
26C	19,416	50B	400		

B มีความลาดชัน 2-5 %

C มีความลาดชัน 5-12 %

D มีความลาดชัน 12-20 %

E มีความลาดชัน 20-35 %

p มีการระบายน้ำเร็ว

sp มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว

ตารางที่ 38 แสดงการกระจายของกลุ่มชุดดินที่พบในอำเภอต่างๆ เรียงลำดับตามกลุ่มที่มีพื้นที่มากไปหาน้อย

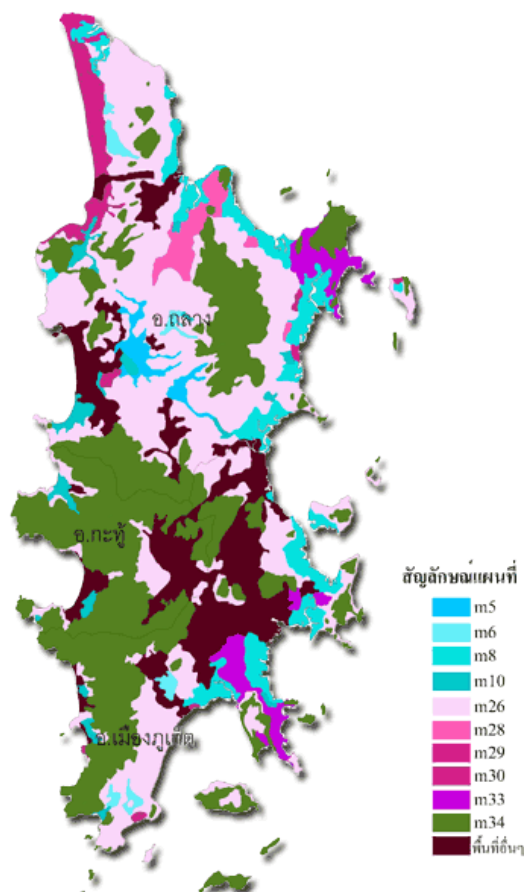
อำเภอ	กลุ่มชุดดิน	
	ดินในพื้นที่ลุ่ม	ดินในพื้นที่ดอน
เมืองภูเก็ต	13, 6/17p, 22	62, 26B, 26C, 26B/53B, 53B, 53C, 26C/53C, 26D/53D, 26E/53E, 43, 50B, 26D, 26,
กลาง	13, 7, 22, 6, 17p	26B, 62, 26C, 43, 26D, 26, 34, 53B, 26B/53B, 42, 53C, 34B, 53D, 34D,
กะทู้	22	62, 26B, 26D, 26C, 26C/53C, 26D/53D

- แนวทางการจัดการดินตามลักษณะเด่นและสภาพปัญหา

จากลักษณะและสมบัติของดินในกลุ่มชุดดินต่างๆ ที่พบแพร่กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต สามารถจัดกลุ่มดินใหม่ตามลักษณะเด่น สภาพปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร และสภาพพื้นที่ที่พบได้เป็น 10 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 39 อธิบายหน่วยแผนที่ดินตามกลุ่มลักษณะเด่นและข้อจำกัดในการใช้จังหวัดภูเก็ต

สัญลักษณ์	คำอธิบาย	หน่วยแผนที่ดิน
ดินในพื้นที่ลุ่ม		
m5	ดินเหนียวที่มีปฏิกิริยาดินปนกลางถึงปนด่าง	7
m6	ดินเหนียวที่มีปฏิกิริยาดินปนกรดจัดถึงปนกรดจัดมาก	6 6/17p
m8	ดินเลนชายทะเลที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ	13
m10	ดินร่วนที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ	17p 22
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินชั้น		
m26	ดินเหนียวลึกมาก	26 26B 26B/53B 26C 26C/53C 26D 26D/53D 26E/53E
m28	ดินร่วนลึกมาก	34 34B 34D
m29	ดินทรายที่มีชั้นดานอินทรีย์	42
m30	ดินทรายหนา	43
m33	ดินลึกปานกลางที่มีลูกรัง ก้อนกรวด หรือ เศษหินปนอยู่มากในช่วงความลึก 50-100 ซม.จากผิวดิน	50B 53B 53C 53D
พื้นที่ลาดชันเชิงลอนหรือพื้นที่ภูเขา		
m34	พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงมาก	62

2.5 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

2.5.1 พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

จังหวัดภูเก็ต มีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำและสามารถใช้เก็บน้ำ จำนวน 3 แห่ง ปริมาณความจุรวม 21.72 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้สำหรับการอุปโภคและบริโภค ในส่วนของการทำการเกษตรจะใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้น และแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ดังตาราง

ตารางที่ 40 แสดงปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำจังหวัดภูเก็ต

ที่	ชื่อโครงการ	ปี พ.ศ. ที่ สร้างเสร็จ	สถานที่ตั้ง	ปริมาณความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ ต่ำสุด (ล้าน ลบ.ม.)	สภาพน้ำวันนี้ (ล้าน ลบ.ม.)		ระยะเวลาที่ใช้ น้ำได้ (วัน)
						ปริมาณน้ำ	คิดเป็น%	
1	คลองบางเหนียวดำ	2551	ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง	7.20	0.11	0.578	8.0	86
2	บางวาด	2526	ตำบลกะทู้ อำเภอกะทู้	10.20	0.27	0.448	4.4	52
3	คลองกะทะ	2560	ตำบลฉลอง อำเภอเมือง	4.32	0.16	0.379	8.8	44

ที่มา : โครงการชลประทานภูเก็ต ณ วันที่ 30 เดือน มิถุนายน 2563

2.5.2 แหล่งน้ำธรรมชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.) แหล่งน้ำในจังหวัดภูเก็ต

ประกอบด้วย แหล่งน้ำใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ

1) แหล่งน้ำผิวดิน

จังหวัดภูเก็ตอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประกอบด้วยลุ่มน้ำเล็กๆ 24 ลุ่มน้ำกระจายอยู่ทั่วไปจังหวัดภูเก็ต มีพื้นที่รับน้ำฝน 1,244 ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณน้ำต่อหน่วยพื้นที่เท่ากับ 17.92 ลิตรต่อวินาทีต่อตารางกิโลเมตร แหล่งน้ำผิวดินจะประกอบด้วยแหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ คือ ลำน้ำสายสั้นๆ จำนวน 188 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกและ 63 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศใต้และทิศตะวันตก ประกอบด้วยคลองสายสำคัญ 9 สาย คือ

1. คลองบางใหญ่ ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกที่อ่าวภูเก็ต มีความยาวประมาณ 8,000 เมตร
2. คลองบางลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวป่าตอง
3. คลองบางโรง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวบางโรง มีความยาวประมาณ 4,800 เมตร
4. คลองท่าเรือ ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่อ่าวท่าเรือ
5. คลองท่ามะพร้าว ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือที่อ่าวมะพร้าว

มีความยาวประมาณ 7,200 เมตร

6. คลองบ้านหยัด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกที่คลองท่าปูนช่องแคบปากพระ มีความยาวประมาณ 7,750 เมตร

7. คลองพม่าหลง ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวทุ่งหญ้าอำเภอถลาง
8. คลองกมลา ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันตกที่อ่าวกมลา มีความยาวประมาณ 3,750 เมตร
9. คลองโคกโดนด ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ที่อ่าวฉลอง

ส่วนแหล่งน้ำผิวดินจากพื้นที่พรุ ซึ่งส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ในเขตอำเภอกลาง ได้แก่ พรุเจ๊ะสันพรุจิก พรุแหลมหยุด พรุยาว พรุจุด พรุไม้ขาว และพรุทุ่งเตียน เป็นต้น มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 570 ไร่ นอกจากนี้ในพื้นที่ภูเก็ตยังมีแหล่งน้ำผิวดินจากเหมืองร้าง ประกอบด้วย

- ในเขตอำเภอเมืองภูเก็ต จำนวน 49 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 667 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 12,022,500 ลูกบาศก์เมตร

- ในเขตอำเภอกลาง จำนวน 30 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 850 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 25,989,450 ลูกบาศก์เมตร

- ในเขตอำเภอกะทู้ จำนวน 34 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 635 ไร่ มีปริมาณน้ำเก็บกักประมาณ 11,181,250 ลูกบาศก์เมตร

2) แหล่งน้ำบาดาลของจังหวัดภูเก็ต

จากการประมวลผลข้อมูลทั้งหมดพบว่า แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต คือ แหล่งน้ำบาดาลในหินตะกอนกึ่งหินแปร บริเวณตำบลเทพกระษัตรี อำเภอกลาง สามารถพัฒนา น้ำบาดาลได้ที่ระดับความลึก 20-40 เมตร ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ 10-30 ลบ.ม./ชม. แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพรองลงมา ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนร่วนประกอบด้วย แหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอนทราย ชายหาดที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึก 2-4 เมตร ปริมาณน้ำ 5-10 ลบ.ม./ชม. ชั้นตะกอนน้ำพาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึกตั้งแต่ 10-25 เมตร มีปริมาณน้ำระหว่าง 2-10 ลบ.ม./ชม. รวมทั้งตะกอนเศษหินเชิงเขาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ความลึก 20-30 เมตร ปริมาณน้ำ 5-15 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด คุณภาพดี แต่ปริมาณเกลือในน้ำค่อนข้างสูง บริเวณที่ติดกับชายฝั่งทะเลด้านทิศตะวันออกและด้านทิศเหนือของจังหวัด มีสภาพเป็นป่าชายเลนพบว่า เป็นพื้นที่แหล่งน้ำบาดาลเค็มที่เกิดจากการรุกคืบของน้ำทะเลแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพต่ำ ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาลในหินแกรนิต ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ในช่วง 25-35 เมตร ปริมาณน้ำส่วนใหญ่ไม่น้อยกว่า 2 ลบ.ม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเกลือในน้ำสูง

นอกจากนั้น ความแรงและความเร็วของคลื่นที่นำดันไม้ ทรัพย์สิน สิ่งก่อสร้างชำรุดแตกเข้าสู่ฝั่งได้สร้างความเสียหายแก่บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล ระบบประปาที่ต้องได้รับการซ่อมแซมปรับปรุงหรือก่อสร้างใหม่ ซึ่งจะส่งผลให้มีการปนเปื้อนของแบคทีเรีย น้ำมัน ส่วนบ่อน้ำที่ได้รับการเป่าล้างแล้วหากไม่มีน้ำฝนไหลทดแทน (Recharge) จะส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนที่มีคุณภาพเหมาะสมต่อการอุปโภคบริโภค